

NÉPLAP

AZ MDP HAJDÚ-BIHAR MEGYEI BIZOTTSÁGÁNAK LAPJA

XII. ÉVFOLYAM, 185. SZÁM

ARA : 50 FILLER

1955. AUG. 7., VASÁRNAP

Mai számból:

Bulgarija elvtárs beszédének sajtóvisszhangja (2. oldal) — Felhívás a II. országos ifjúsági silőzási versenyre (3. oldal) — A mezőgazdaság fejlődésének két útja (4. oldal) — Vitázzunk csak Fekete József... (5. oldal) — Ötven éve megmozdult a debreceni munkásság is (6. oldal) — Zápor (7. oldal) — Rejtvénypályázat (7. oldal) —

Kommunisták az élre!

Augusztus 20-a előtt állunk, közeledek népiünk egyik legnagyobb ünnepe. Serény munka folyik most az üzemekben és földeken, hogy minden versenyző beváltsa adott szavát, hogy dolgozó népünk tettekre foglalt hűségét az eddigienél is több, jobb és olcsóbb termékek ezer tonnával mérhessük le.

Sokat, nagyon sokat jelent ezekben a napokban, hogy mit tesznek, hogy cselekszenek a kommunisták. Ismét rájuk tekint és töltik várja joggal az útmutatást a pártunkivüliek vezetés serege. Tennivaló és feladat van bőven. Új és az eddigienél is lelkesítőbb célkitűzések állnak így iparunk, mint mezőgazdaságunk előtt. A párttagok megítélő kötelessége, hogy élen haladjanak a szocializmus építéséért folyó harcban, hogy tetteikkel is igazolják, méltók és rátermettek az egész dolgozó nép vezetésére. A kommunisták gerincességét mindenekelőtt a termelésben eredményeik mérik. Csakis a szavak és a tettek összhangja lehet példamutatás, csakis ez teremtheti meg a bizalmat, még az ingadozó körökben is. Aki elenyár úgy a harcban, mint az áldozatkészségben, azt mindig követik, mint ahogy a jó hadvezért, a bátor parancsnokot sem hagyják cserben sohasem katonái.

A kommunisták feladata természetesen korántsem csupán a példamutatásra szorítkozik. Az elvtársi segítségnyújtásban, a tanulásban, a technika szüntelen tökéletesítésében is ott a helyük az élen. Egy-egy kiváló teljesítmény általában mindig lelkesíti, de mennyivel többet ér, ha létrehozója az elmaradókra, a még nehézségekkel küzdőkre sem feledkezik meg. Helyesen és jól cselekedtek a Ruhagyár kommunistái, amikor mondhatni kivétel nélkül patronálást vállaltak szegényebben dolgozó munkatársaik felett. Az is követendő példa, amikor egy-egy elmaradt üzem párttagjai közös fogalmat tesznek fennálló adósságuk letörlesztésére. A megye nem egy üzemében most augusztus 20-a előtt nagy szükség van erre. A Hajdú-Bihar megyei Építőipari Vállalat, továbbá a XIII-as Autójavító Vállalat dolgozóit például nem teljesítették felületi tervüket. Fontos tehát, hogy első sorban a kommunisták vezetésével kiküszöböljék a cserbát és kikerüljenek a jelenlegi hullámvölgyből. Hasonló a helyzet a Hajdú megyei Téglyagyári Egyesülésnél is. A harmadik negyedévi áthozott 12 százalékos adósság bizony komoly teherként nyomja a vállalatot. Miért nem születnek ezeken a helyeken olyan hősök, mint Kovács József bútorgyári sztahanovista, párttag, aki már több mint két éve tartja a sztahanovista szintet. Miért nem követik tömegesen a vasparban dolgozó kommunisták százainak példáját, akik most a helyes és egyszerű normák alkalmazása után nem adják a 130-140 százalékos átlagteljesítmény alá. Elsősorban a megbírt vállalatok párttagjaira vár az a nagy feladat, hogy visszacserezzék saját munkahelyük becsületét, hogy a jobbat, az eddigienél is átfogóbb versenyre mozgósítsák a tömegeket.

Amikor a versenyről és a kommunisták példamutatásáról beszélünk természetesen nemcsak a munkásokra gondolunk. Ide soroljuk a kommunista főmérnököket, technikusokat, műszaki vezetőket stb. is. Rájuk épp úgy, mint közvetlenül a termelésben dolgozó párttagokra, mindenkinél nagyobb kötelesség hárul. Kommunista igazgatóink és műszaki dolgozóink, személy szerint is felelősek az augusztus 20-iki verseny sikeréért. Amikor azt mondjuk, hogy „párttagok a verseny élére”, minden kommunista munkásra és vezetőre gondolunk, dolgozzanak bárhol a megyében, bármely területen.

Mivel alkotmányunk idei ünnepét ismét a munkáspárt szövetség erősítésének jegyében köszöntjük, szükséges, hogy minden üzem, község, állami gazdaság és szövetkezet kihasználja az adott szó valóra váltásáért. A legméltóbb ünnepelés most is a tett. Természetesen, hogy a siker megszülessen, első sorban a kommunisták nevelőmunkájára van szükség. Ezekben a napokban ismét fontos tehát, hogy az agitáció friss és eleven legyen, hogy a dolgozók könnyen megértsék az összefüggést a jobb munka és a szocializmus építése között.

Bizunk abban, hogy párttagjaink, mint már annyiszor, most is győzelemre segítik a szocialista munkaverseny ügyét. Ismét élen járunk, példát mutatunk, nem sajnáljuk a fáradságot, segítik és támogatják gyengébb társaikat, mint ahogy a párt igaz és hű katonáihoz illik.

Kommunisták a verseny élére! Hallják meg ezt a jelszót mindenütt és induljon tisztelettel átfogó nemes vetélkedés az 1955. évi terv időelőtti teljesítéséért, a második öt éves terv indulásának jó előkészítéséért.

Jól dolgozik a hosszúpályi Új Élet TSZ tagsága

A hosszúpályi Új Élet Termelőszövetkezetben csütörtök este befejezték a gabona behordását és a beadást még a legelső cséplésből teljesítették. Igen jól dolgozik a szövetkezet tagsága, ennek köszönhető, hogy idén legkevesebb 70 tonna munkaegységkénti jóvedelemre számíthatnak. Számításuknak megvannak az alapjai, hiszen mindenből több termést igényelnek, mint amennyit terveztek. A kukorica már akkorra, hogy kisméretű embernek bizony gondot okoz a cséplés letörése.

Őszi árpából 17 mázsás holdankénti átlagtermése volt az Új Élet TSZ-nek, búzából 12-13 mázsás átlagra számíthatnak. A növények eddigi fejlődése azt mutatja, hogy a napraforgó holdanként megadja a 10 mázsát, a tengeri eléri a 30 mázsát, a cukorrépából is megterem holdanként 180 mázsát. A tarlóhántást zömében elvéggezték, másodvetési tervüket 100 százalékra teljesítették, s

az idejében végzett munka eredményeképpen már zöldelnek az újra vetett szántóföldek. Az Új Élet TSZ vezetői arra számítanak, hogy őszig legkevesebb húsz belépője lesz a tsz-nek. A közelmúltban három új belépőt vettek fel a tagok sorába. A tsz-ben működő pártszervezet hét tagból áll, a párttagok minden munkából példamutatóan kiveszik részüket. Kelemen Lajos párttagnak például eddig már 302 munkaegysége van. De a párttagokivüliek is jól dolgoznak,

Sáfrány Sándor párttagivüli 304 munkaegységet teljesített. A sok dícséret mellett azonban meg kell említenünk egy hibát is, mégpedig azt, hogy a tagok elért szép eredményeket nem népszerűsítik eléggé csaknem elhallgatják a kívülről állók előtt. Ezt a hibát a jövőben feltétlenül kiküszöböljék ki és fordítsanak több gondot a termelőszövetkezeti mozgalom népszerűsítésére.

Czirinkó Gyula párttitkár Hosszúpályi

A hajdúbágyosi Szabadság TSZ kiváló búzatermése

A derecskei járásból jelentik, hogy a hajdúbágyosi Szabadság Termelőszövetkezet egyik 20 holdas búzaterületéről 16 mázsás átlagtermést takarítottak be. A termelőszövet-

A megyében a múlt hónapban 622 új taggal gyarapodtak termelőszövetkezeteink

Hajdú-Bihar területén jelenleg 251 mezőgazdasági termelőszövetkezet és termelőszövetkezeti csoport működik. A szövetkezetek állandóan gyarapodnak új belépőkkel, gazdagodnak földterületekkel. A bőséges aratás, a jól művelt földek, az egy-egy tagra eső jóvedelem fokozza a vonzórót az egyénileg dolgozó parasztok között. Ez az alapvető oka annak, hogy tovább terebélyesedik megyénkben a termelőszövetkezeti mozgalom.

Július hónapban a megye területén a termelőszövetkezetekbe 549 család lépett be, 622 taggal. A belépők 1362 holdat vittek magukkal a szövetkezetbe.

A termelőszövetkezeti mozgalom terén legnagyobb a fejlődés a püspökladányi járásban, ahol a helyi tanácsok is jól szervezett agitációt folytatnak termelőszövetkezeteink eredményeinek népszerűsítésével, jó felvilágosító munkával. Egyedül ebben a járásban 243 család lépett a szövetkezeti útra.

A megye területén jelenleg 23 előkészítő bizottság működik, 109 család és 112 tag szervezi az új szövetkezetek útját. Az előkészítő bizottságokkal a polgári járásban keveset törődtek, amit bizonyít az, hogy a megalkult előkészítő bizottságok eddigi eredményt nem érték el. Nem szerveztek át termelőszövetkezeteké, hanem tagjai jórészt a már meglévő termelőszövetkezetekbe léptek be. A megyében az elmúlt hónapban 9 mezőgazdasági termelőszövetkezet és egy termelőszövetkezeti csoport alakult.

Külön meg kell említeni a termelőszövetkezeti munkával kapcsolatban végzett eredményes tevékenységét a nagyrabéi és az újrjai tanácsoknak. A tanács tagjai és alkalmazottai szervezettek látogatják az egyénileg dolgozó parasztokat és igen helyesen szervezték meg az egyénileg dolgozó parasztok látogatásait is a termelőszövetkezetekbe, hogy saját szemükkel győződjenek meg az ott folyó munkáról, a tagság növekvő jóvedelméről. Eredményes volt a munka a debreceni járás területén, eddig 5 új termelőszövetkezetet alakítottak.

A gazdag aratás nagyban hozzájárul termelőszövetkezeteink növekvő jóvedelméhez. A hajdúnánási December 21. 470 kilogramm kenyérgabonát terve-

zett be munkaegységenkénti kiosztásra, de olyan jó a termésük, hogy 6 kilogrammot is tudnak kiosztani. Az álmósi Tánács Termelőszövetkezet ugyancsak 6-7 kilogrammot osztani munkaegységenként kenyérgabonából. Az általi felvásárlásra a terv szerint 2 vagonnal kellett volna

eladniok, ehelyett 4 vagon gabonát adtak el az államnak.

A termelőszövetkezeti tagok háztáji szükségletükön felüli felesleges gabonájukat is az értékesítési szerződés alapján adták el az államnak. Jó árat kapnak érte, s hasznát látják háztáji gazdaságukban a korpa kedvezménynek.

CSEPLŐGÉPTŐL A BEGYÜJTŐHELYIG

Suta Tivadar és Nagy Vince Kismarján 11 zsák búzát visznek a begyűjtőhelyre

GYORS BEHORDÁS — GYORS CSÉPLÉS

Az esős időjárás fokozottabb munkára kötelezi a cséplésben szorgalmaskodókat. Sietni kell nagyon, mert aznak a keresetek a határban, és csak úgy tudjuk elejét venni a károsodásnak, hogy minél nagyobb erővel folytatjuk a cséplést, ha minél gyorsabban végezzük a behordást. Így kerül biztos helyre, számköba a gabona, s nem veri az eső kint a határban, nem

csirázik ki a nedves földön. A gabona behordása és minél gyorsabb ütemű cséplése tehát a mezőgazdaság dolgozóinak legfontosabb feladata az elkövetkező napokban.

A cséplőgépek vezetői és a cséplőcsapatok közül egyre többen érnek el kimagasló eredményeket, bizonyítva ezzel azt, hogy átértik a felelősséget dolgozó népünk kegyereinek gyors betakarításáért.

Szombaton már 526 cséplőgép dolgozott a megyében

A közös szűrésre való behordás üteme gyorsult a megyében, s ennek köszönhető, hogy szombatra már 526 cséplőgép működött a megyében. Augusztus 20-a közeledik. A cséplést az ünnepnapra be akarjuk fejezni a megye területén, éppen ezért fontos feladat, hogy a behordás tovább gyorsuljon és a cséplőgépek minden percet kihasználva dolgozzanak.

A megyében villanycséplőgépet állítottak fel több mint 60 helyen, de ezek nagy részénél az éjszakai cséplést nem alkalmazzák. A gépállomási igazgatóságnak gondoskodni kell arról, hogy megteremtse a feltételeit annak, hogy minden villanycséplőgép ketős műszakban dolgozzék. Nagy előnyt jelentene ez és egyre jobb eredményekhez segítené megynket az országos versenyben.

A gabonabeadás üteme csak úgy gyorsulhat, ha a cséplőgépektől is több gabonát adnak le. A cséplés és beadás jó szervezésével érjük el, hogy alkotmányunk ünnepén Hajdú-Bihar legyen az első a gabonabeadás teljesítésében.

Püspökladányban jól végzik a gazoló kapálást

A gabonacsatában élen jár a püspökladányi járás, de élen jár a kapasnovények ápolásában is. Az esős időjárás parancsolólag írja elő, hogy több figyelmet fordítsanak a tengeriföldekre. Az esőtől megnyomott földet levegőztetni kell és el kell végezni a gazoló kapálást nemcsak a hatalmas tengerpartokon, hanem a cukorrépa földeken is.

A földesi Rákóczi, Petőfi, a tetélni Kossuth, a Kabai Tolbucin, a püspökladányi Október 12 tsz-ek már lényegében be is fejezték a gazoló kapálást. A több mint 3090 holdas földesi Rákóczi Termelőszövetkezetben jól szervezték a munkát, a férfiak végzik a dolog nehezét, az asszonyok és családtagok pedig az egyénekre kimért területeken már be is fejezték a gazoló kapálást. Így harcolnak eredményesen a nagyobb termésért.

A Minisztertanács határozata az Országos Műszaki Fejlesztési Tanács alakításáról

A Minisztertanács legutóbbi ülésén — figyelembe véve, hogy az egész népgazdaság és ezen belül elsősorban a nehézipar fejlesztésének érdekei megkövetelik a legújabb technikai vívmányok legzélesebbkörű alkalmazását, korszerű gyártási eljárások bevezetését, az üzemben lévő gépek és berendezések modernizálását, a termelés tervezésének megjaví-

tását — határozatot hozott az Országos Műszaki Fejlesztési Tanács létrehozásáról.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Tanács feladata a műszaki fejlesztés irányítása, koordinálása. A tanács javaslatokat dolgoz ki a Minisztertanács részére a népgazdaság műszaki fejlesztésének legfontosabb feladatairól. Ellenőrzi az új technika bevezetésére hozott minisztertanácsi

határozatok végrehajtását és közreműködik a tudományos műszaki propaganda fejlesztésében, a műszaki információ megszervezésében.

Az Országos Műszaki Fejlesztési Tanács elnöke és tagjait a Minisztertanács 1955. augusztus 15-éig kiváló tudósok műszaki szakemberek és gazdasági vezetők közül nevezte ki, MTI.

nényeit

hanem a munkájának...
sta, hogy...
a sport...
olgozókat...
persenyek...
dulásokra...
nagyobb...
olgozókat...
Vörös Me...
ndó tagjai...
rtok kö...
ságok ad...
számára...
ottát ma...
től. Szá...
a száma...
nk leirt...
ék és meg...
k sport...
verseny...
k két év...
égi ered...
ugyanle...
tesport...
gyes tes...
szakosa...

Magyar...
2 évvel...
a sport...
keresz...
szerveze...
máldtárk...
hajnok...
szalintisz...
ek...
megyeli...
árosi baj...
Ezek az...
em tették...
Nemzeti...
mert tag...
szesznek...
szenyken...
sportlő...
számát...
k a Ter...
esportja...
minőség...
közpon...
tneik...
repék és...
előnk...
szem...
ligi ered...
sítjük. A...
nyedévi...
esportok...
megeost...
bőség na...
sportoso...
flatalok...
ppen fi...
közpon...
vonatko...
kárki el...
sja kell...
esportok...
aminek...
növeki...
megnyil...

IMRE

Meteor...
töke...
ALADÁS)...
ZAGOS...
OKSAGAT...
zék meg...
fjúsági...
fjúságiak...
siker...
és te...
a D. Ha...
törtökön...
nagy...
ján...
legyoz...
ársát Ko...
el Józsi...
toltán...
übb...
árvonalas...

VASUT-

ERKÖZÉS...
AN...
o-bajnok...
oltják le...
szést ma...
6 órai...
le, a D...
a D. Va...
Vasár...
si mérkő...
ben: Ki...
Kinzsi...
DTE)...
D. Vasa...
akor a...
rtmüso...
Siparok...
Hafidus...
D. Allo...
FK)...
falul Vö...
nyai 76...

KARASI

SZAG...
E...
1 22: 6 10...
2 23: 9 10...
4 17:17 4...
6 6:36 -...
1 39: 6 16...
2 14:10 14...
3 19:12 12...
4 20: 6 11...
7 6:40 5...
8 5:29 2...

P

Pártja...
ajja...
ér 10...
atónál...
Posta...
a hír...
talok...
Debrecen

N. A. Bulganyin elvtárs beszámolójának külföldi sajtóvisszhangja

LONDON. A péntek reggeli londoni lapok figyelmének középpontjában N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsa ülészakán tartott beszámolója állt.

A Times vezércikkében megállapítja: első pillantásra úgy tűnik, hogy Bulganyin marsall és Eden elgondolásai az európai biztonsági egyezményre vonatkozóan mind jobban közelednek egymáshoz.

A lap ezután rövidesen összefoglalja az európai biztonság biztosítására vonatkozó angol és szovjet tervek lényegét, majd ezt a következtetést vonja le: *biztosra várható, hogy október eredménye kompromisszum valóban lehetséges. Mindenkinél reménytelibb az elő kell mozdítani ezt, az egyezmény megalapozná Európában a nagyobb stabilitást és bizalmat.*

A Times emellett megjegyzi, hogy vannak még nézeteltérések a Szovjetunió és a nyugati hatalmak között. „Eltérnek véleményeink mind abban a kérdésben, mi előzze meg, mind abban a kérdésben, hogy mi kövesse, az egyezményt”.

PÁRIZS. A párizsi lapok behatóan foglalkoznak a Szovjetunió Legfelső Tanácsának

harmadik ülészakával.

Majdnem valamennyi jobboldali lap egyidejűleg hírt ad Eisenhower elnök sajtóértekezletéről. Ez a jelentés felhívja a figyelmet Eisenhowernek arra a kijelentésére, hogy a szovjet kormányfő beszámolójában „nem zárta be az orosz-amerikai megegyezés kapuját a leszerelés kérdésében”.

DELHI. A Delhiiben megjelenő pénteki lapok kivétel nélkül ismertetik N. A. Bulganyin beszámolóját a genfi értekezlet eredményeiről.

A Statesman ezt a címet adja: *„Új korszak a négy nagy viszonyban. Bulganyin áttekintést ad a genfi értekezletről”.*

BERLIN. A berlini demokratikus lapok közleményeikben Bulganyin beszámolójának azokat a részeit emelik ki, amelyek a genfi négyhatalmi kormányfői értekezlet történelmi jelentőségét fejtik ki a nemzetközi feszültség enyhülése és az államok közötti szükséges bizalom megteremtése szempontjából, a béke és a népek biztonságának biztosítása céljából.

A lapok különösen részletesen fejtik ki N. A. Bulganyinnak a német kérdéssel kapcsolatban mondott szavait.

Bulganyin beszámolóját ismertette a lapok hangszólyozták, hogy a német kérdés megoldását a nemzetközi feszültség európai enyhítésének útján a jelenleg fennálló katonai államsoposulások megszüntetése útján és egy hatékony európai kollektív biztonsági rendszer megteremtésének útján kell keresni.

BELGRÁD. A Politika című lap első oldalán, a vezércikk helyén közli a Tanjug hírgyűjtő közleményét N. A. Bulganyinnak, a Szovjetunió Legfelső Tanácsának ülészakán a genfi négyhatalmi kormányfői értekezlet eredményeiről tartott beszédéről.

A jelentés elején N. A. Bulganyin beszédének az a része szerepel, ahol a Minisztertanács elnöke a szovjet kormányküldöttség belgrádi látogatásának eredményeiről szól.

A lefegyverzés kérdését érintve, — írja a lap — Bulganyin bejelentette, hogy a május 10-én tett szovjet javaslatok realitás és megvalósíthatóság, míg Eisenhowernek a légi fényképezéssel szembe fordított nem számol valamennyi realitás tényezővel.

A cikk befejezésül rámutat, hogy Bulganyin beszédének nagy részét a genfi konferen-

cia után létrejött helyzet elemzésének szentelte és hangsúlyozta, hogy együttes erőfeszítésekkel új eredményeket érnek el. *Noha a négy állam képviselői Genfben nem fogadtak el egységes álláspontot, mindazonáltal kifejezésre juttatták a kölcsönös megértésre és pozitív eredmények elérésére irányuló törekvéseiket.*

KOPENHÁGA. A Politiken közleményének címeben ezt írja: *„Bulganyin újabb nagy haladást vár Genf után”.*

BRÜSSZEL. A belga lapok tartózkodnak saját kommentároktól, de szembetűnő helyen vastagbetűs címmel részletes jelentést közölnek a beszámolóról. A Metropole című lap vastag betűkkel N. A. Bulganyinnak ezeket a szavait emeli ki: *„Valamennyi javaslatunk egyetlen egyszerű és világos célt szolgál: kivívni a nemzetközi feszültség további enyhülését, megszüntetni a népeket a háborús rettegetől, beléjük oltani azt a biztos tudatot, hogy nyugodtan élhetnek és dolgozhatnak az elkövetkező nemzedékek javára és boldogságáért.”*

A Nation Belgique közleményének címeben hangsúlyozza, hogy „Bulganyin nyilatkozata a genfi értekezlet szellemét tükrözte”.

Eisenhower elnök sajtóértekezlete

Washington (TASZSZ) Eisenhower elnök augusztus 4-i sajtóértekezletét azzal kezdte, hogy röviden foglalkozott a kongresszus ülészakájának munkájával. Eisenhower kijelentette, a kongresszus megmutatta, hogy mindenben támogatja a külpolitikai problémák kétpárti kezelését.

Amikor kértek, nyilatkozzék arról, amit N. A. Bulganyin a Szovjetunió Legfelső Tanácsának harmadik ülészakán a katonai tervek kicséreléséről, Eisenhower-féle javaslatról mondott, Eisenhower kijelentette: amennyire tudja, Bulganyin miniszterelnök csak azt mondta, hogy véleménye szerint a május 10-i szovjet leszerelési javaslatok realisabbnak.

Eisenhower elnök kijelentette: „Ugy gondolom, hogy pontos kifejezésből ítélem véleményem szerint a május 10-i javaslatot az ellenőrzésről szóló tételével realisabbnak volna, mint az én javaslatom. Genfben nem hivatalos beszélgetésben rámutattam, hogy ha bíznák az ilyen felügyeleti rendszerben, ez nekünk tetszik, egyetértünk ezzel is, azaz is és javasoltam, fogadjuk el ezt is, azt is.”

Eisenhower elnök kijelentette, hogy N. A. Bulganyin nyilatkozata szerinte nem azt bizonyítja, hogy Bulganyin becsapta az ajtót és nem hagyott lehetőséget az erről szóló tárgyalásra. — Hozzátette, hogy a genfi értekezleten csak megkezdtek ennek a problémának a megvitatását.

Egy Bulganyin beszédére vonatkozó kérdésre válaszolva Eisenhower elnök kijelentette, hogy a négy hatalom genfi értekezletének részvevői többé-kevésbé széles kérdéscsoportot tárgyaltak meg. Ezeket a négy külügyminiszternek októberben meg kell vitatnia. Ujból megismételte, hogy Bulganyin miniszterelnök nyilatkozata nem zárja ki a leszerelés ellenőrzése további megvitatásának lehetőségét.

Arra a kérdésre, megerősítheti-e azokat a híreket, amelyek szerint az Egyesült Államok teljesen új leszerelési programot akar előterjeszteni, Eisenhower kijelentette, hogy a kormány állandóan foglalkozik ezzel a problémával, és hogy ezen a területen állandóan új eszmék támadnak. Hozzátette, hogy a genfi javaslat csak kezdet volt, és várni lehet, hogy valamennyi új javaslatot tesznek, de egyiket sem kell véglegesnek tekinteni.

Arra a kérdésre, hogy értékelje a jelenlegi genfi kihívást—amerikai tárgyalások jelenlégét, Eisenhower azt mondta, hogy ezek a tárgyalá-

sok az állampolgárok kiszabadításával foglalkoznak és az Egyesült Államok nem szándékozik megvitatni barátait érintő kérdéseket a barátok távollétében.

Arra a kérdésre, hogy lehetségesek-e tárgyalások Kína és az Egyesült Államok között legmagasabb szinten, Eisenhower kijelentette, hogy jelenleg túl korai a legmagasabb szintű tárgyalások, valamint a genfi kínai—amerikai tárgyalások következményeiről beszélni. Eisenhower megjegyezte, hogy amint Dulles külügyminiszter rámutatott, a jelenlegi kínai—amerikai tárgyalások a miniszterek táncszínházára vezethetnek, de a legmagasabb szintű tanácskozásra nem.

és az Egyesült Államok között legmagasabb szinten, Eisenhower kijelentette, hogy jelenleg túl korai a legmagasabb szintű tárgyalások, valamint a genfi kínai—amerikai tárgyalások következményeiről beszélni. Eisenhower megjegyezte, hogy amint Dulles külügyminiszter rámutatott, a jelenlegi kínai—amerikai tárgyalások a miniszterek táncszínházára vezethetnek, de a legmagasabb szintű tanácskozásra nem.

Edgar Faure nyilatkozata a francia nemzetgyűlésben

Párizs (TASZSZ) Edgar Faure francia kormányfő augusztus 5-én a nemzetgyűlés ülésén nyilatkozott az általános politikai kérdésekről. Faure foglalkozott a genfi értekezlet eredményeivel.

Az első tárgyalások eredményeit nemcsak a külügyminisztereknek adott irányelvek fejezik ki — mondotta Faure. — Haladást értek el a genfi értekezlet napirendjének minden pontjában. Többek között kívánatosnak ismerték az Európára, vagy Európa egy részére vonatkozó biztonsági tervet, amely feltételezi azt a kötelezettséget, hogy nem alkalmaznak erőszakot. Elismer-

ték a német újraegyesítés és a biztonság közötti kapcsolatot, azt a szükségességet, hogy hozzá kell fogni ehhez az újraegyesítéshez, elismerték a négy hatalom közös felelősségét e kérdésekről, kifejezésre juttatták azt a kívánalmat, hogy olyan leszerelési programot kell kidolgozni, amely lehetővé tenné, hogy a felszabadult erőforrásokat az elmaradott térségek gazdasági és szociális fejlesztésére használják fel. Elismerték, hogy a Kelet és a Nyugat közötti kapcsolatokat fejleszteni kell, megkönnyítve az emberek közötti érintkezést, az eszmék és az áruk cseréjét.

Kétségtelen — folytatta Faure —, hogy mindezeket a kérdéseket nem oldották meg, de egyetlen problémát sem hanyagoltak el. A genfi értekezlet más szinten folytatódni fog, hogy konkrét határozatokat hozzanak ezekről a különféle pontokról. Az értekezlet már folytatódik. Jelenleg tárgyal az amerikai kormány és a Kínai Népköztársaság képviselője. Bulganyin marsall és Hruscsovot hivatalosan meghívták Nagy-Britanniába és a szovjet kormány Pinayt és engem meghívott, vegyünk részt Moszkvában tárgyalásokon. Elfogadtuk ezt a meghívást, és október elején elindulunk.

Lapszártakor érkezett: Újabb élızemek Debrecenben

Ismét szaporodott az élızemek száma megyénkben. A Hajdú-Bihar megyei Meccanikai és Műanyaggyártó Vállalat, valamint a Hajdú-Bihar megyei Homokkitermelő és Betonkészítő Vállalat (Pocsaj-Esztár) dolgozói és vezetői örömmel jelentették, hogy a második negyedévben elért kiváló eredményeik alapján elnyerték az élızem kitüntését.

Az atomtudósok nemzetközi értekezletének határozata

London (TASZSZ) Az atomtudósok augusztus 5-én véget ért nemzetközi értekezlete Bertrand Russel angol tudós javaslatára közösen határozatot fogadott el. Mint Russel közölte, amikor a szovjet küldöttekkel megvitatották a szovjet küldöttek által előterjesztett módosított javaslatát, ő és a szovjet tudósok azonos véleményre jutottak arra vonatkozólag, hogy meg kell változtatni a határozat szövegét.

Az értekezlet közös határozata kimondja: minthogy a nukleáris fegyver alkalmazása felfelé hatóan szorítva fenyegeti az emberiséget, az értekezlet részvevői felhívják a világ minden országának kormányait, „lássák be és nyilvánosan ismerjék el, hogy a világháború nem seítheti elő céljait megvalósítását”. Az értekezlet részvevői követelik, „hogy tökéletesen és nyíltan tanulmányozzák a nemrégiben tett tudományos felfedezések következményeit az egész emberiségre nézve”, valamint hogy „minden vitás kérdést békés úton rendezzenek”.

A határozatot az értekezlet részvevői egyhangúlag elfogadták. (MTI)

A varsói VIT szombati napja

Varsó (MTI) A Magyar Távirati Iroda kiküldött tudósítója jelenti:

Varsóban a Kultúra és Tudomány Palotájának kongresszusi termében szombaton két előadást is rendeztek. Délután a legjobb lengyel ifjúsági művészek gyűjtése léptek a közönség elé, este pedig a magyar küldöttség tartott díszelőadást. Ugyancsak díszelőadással mutatkoztak be Varsó egy másik színházában Izrael ifjú művészei is.

Kimagasló kulturális eseménye volt a szombati napnak a szovjet baletgyűjtés fellépése a varsói operaházban.

A filmbemutatók során hatalmas érdeklődés mellett vetítették a „Hiroshima gyermekei” című japán francia nyelvű változatot.

Az első magyar sikerek a VIT nemzetközi kulturális versenyein

Varsó (MTI) A VIT nemzetközi kulturális versenyek legelső fordulóján tartanak a második fordulónál tartanak.

Befejeződött a harmónika- és a gitárművészek versenye — mindkettő nagy magyar sikerrel zárult. A gitárművészek versenyében a magyar Szendrei-Kraper László az első helyre került, a harmónika-művészek versenyében a magyar Fenő Péter második lett. (MTI)

PINCZÉS FERENC

megtalálta számítását a szövetkezetben

nyolcezer forint értékben beadta a közösbé. Az érték 25 százaléka bentmaradt a tsz fejlesztésére, a többit már kifizette számára a tsz.

1953-ban ki akart lépni

Azóta már beleélté magát a szövetkezeti életbe. Beszédjéből érződik, hogy nem bánta meg akkori elhatározását. Mag volt 1953-ban, mikor földön volt rá, hogy kilépjessen, gondolt arra, hogy otthagya a Kossuthot, de mikor alaposabban fontolóra vette a dolgot, hogyha kilép, több lesz a gondja, ha elemi csapás éri egyedül kell viselni a kárt, meg a föld is messze lesz, rosszul megy a kosztolás, nem lehet majd biciklire pattanni és hazaszaladni, frissen főzött meleg ételt enni — mint a szövetkezetből — mégis csak maradt. Meg aztán a bátyja, aki szintén hat hold földön gazdálkodik egyénileg, semmivel sincs előrébb, mint ő, sőt ha jobban megfontolja, neki mégis csak könnyebb a közösbén.

— Ugy tessék elgondolni — magyarázta, miközben a szalmaszalagot tépedte apróra — hogy nem rossz a szövetkezet, de hogy rossz csak az emberek legyenek olyanok, amilyenek egy pár izembernek lennie kell. Szorgalmasan dolgozni, megfogni a munkát, ak-

is elvett, naponta meg 10-12 holdat. Tavaly a tsz összes gabonáját ő zsákolta be harmadmagával a tsz raktárában. Egymaga 802 munkaegységet teljesített, a két lánya összesen 445-öt. Persze, hogy van mit aprítani a tejbé. De Pinczés Ferenc nem válogat a munkában. Zsákolni kell? Majd az I. Pinczés Ferenc — így hívják a tsz-ben. Kocsikodni, vagy szállítani kell? Jó lesz Pinczés Ferenc. És ő mindentől megállja a helyét.

Az idén a növénytermesztésben dolgozik. Négyezer munkaegysége van, november 1-ig meglesz 500, vagy még annál is több. Most az egész aratás ideje alatt a kombájnnal dolgozott. Zsákol. Ugy hányta a zsákokat, hogy naponta öt munkaegységet is teljesített. Múlt vasárnap például nem dolgozott minden tag. Pinczés Ferenc akkor is munkában volt. A kombájnnal búzát szállították. Egymaga 252 mázsa búzát zsákol a magtárba azon a napon. 5,6 munkaegységet teljesített. Nem sajnálja az erejét hozzáadni a dolgozóhoz, volt is, lesz is sok jövedelme. Estére hajlott az idő, mikor elbúcsúztam Pinczés Ferenc-től. Búcsúzól azt mondta:

— Tavaly enyhén számolva is kerestem 40 000 forintot a tsz-ben a két lányommal. Az idén már csak magam dolgozom, de a termék úgy mutatja, hogy 20-25 ezer forintot most is megkeresek. Nincs éntemek a szövetkezetre semmi panasom, hiánymom sincsen, jól érzem itt magam.

Egymaga 802 munkaegységet teljesített...

Mindegyik lányuk 8000 forintért vettem szobabútor. Három hízót is eladtam abban az évben, mindenem van, ami csak kell. Tehén borjával, koca hat süldővel, meg baromfi. A kamrák sem üres. Ezért aztán sokan irigykednek rám a szövetkezetben. Pedig ilyen keresetű minden tagnak lehetősége van a Kossuthban is, más tsz-ben is, csak meg kell fogni a munkát.

Pinczés Ferenc a szövetkezetben sem várja meg frösztöt a munkakezdésnél. Tavaly kocsi volt, mire a tagok a faluból kijöttek, ő a két lányával másképp 2 hold kukoricát

Fiatalok! DISZ

A szilárd támaszok biztositása érdekében II. kongresszusánol tapasztalata dolgozó és a te nevében védnök az ez évi országos fiataloknál a sor, egész ország szinten, becsülte Minden DISZ tag éreznék a kongresszus végrehajtásának a MEDOSZ nőköze, a Pö Miniszterium és Gazdaságok Minőségű vállalkozó DISZ szervezők között meg országos ifjúsági senyt.

A VERSE FELTÉTE

1. Az adott kezelt, állami gazdaság, község szil teljesítése.
2. Silótagkarm minőségi kövszigorú betartása.
3. a) A fiatalok gének bevonása kerülı takarmánfasára, a takarm felkutatásában.
- b) Résztétel a lók kijavításában és fertőtlenítők építésében.
4. A rendelkezésük kihasználása védelmi szabályok tartása.

CSATLAK VERSENY AUGUSZTUSZT SZEPTEMB

A verseny időm gazdaságok 15-től november 15-ig tart. A verseny idők gazdaságok 15-től november 15-ig tart. A verseny idők gazdaságok 15-től november 15-ig tart. A verseny idők gazdaságok 15-től november 15-ig tart.

A VERSE ÉRTÉKE

A verseny megyei értekel MEDOSZ és az vek illetékes ezek felhívásai ságok végzik és hozzák nyilvános. A központi er művelésügyi Min. az Állami Gazd. Miniszteriumhoz tészek alapján tételük megtörték nyilvánossá sorrendjét.

A december léskor a fentebb teleken kívül fi szk, hogy az mennyi takarmá zöld állapotban.

A VERSE JUTALM

A versenyben ményt elért DISZ és egyének az gokban, a teri tekben és az eg parasztfiatalok lön megállapító részesülnek.

A versenyben szervezettek m léklapot kap.

ÁLLAMI GAZDASÁGOK MINISZTERIUM

DISZ SZERVEZET

NEK JUT

I. díj: A DISZ AGM vándorzk keskenyfilmeti

Felhívás a II. országos ifjúsági silózási versenyre

Fiatalok! Diszisták!

A szilárd takarmánybázis biztosítása érdekében a DISZ II. kongresszusa a Komszomol tapasztalatai alapján a dolgozó és a tanuló ifjúság nevében védnökséget vállalt az évi országos silózási tervek teljesítése felett. Most a fiataloknál sor, hogy amit az egész ország színe előtt vállaltak, becsülettel teljesítsék. Minden DISZ szervezet és DISZ tag érezze kötelességének a kongresszus határozatának végrehajtását.

A DISZ Központi Vezetősége, a MEDOSZ országos elnöksége, a Földművelésügyi Minisztérium és az Állami Gazdaságok Minisztériuma a védnökség vállalásában részvevő DISZ szervezetek és fiatalok között meghirdeti a II. országos ifjúsági silózási versenyt.

A VERSENY FELTÉTELEI

1. Az adott termelőszövetkezet, állami gazdaság, gépállomás, község silózási tervének teljesítése.
2. Silótakarmány készítés minőségi követelményeinek szigorú betartása.
3. a) A fiatalok széles tömegeinek bevonása a silózási tervek takarmányok betakarítására, a takarmánytartálok felkutatásában.
- b) Részvétel a megévő silók kijavításában, tisztításában és fertőtlenítésében, új silók építésében.
4. A rendelkezésre álló gépek jó kihasználása, balesetvédelmi szabályok pontos betartása.

CSATLAKOZÁS A VERSENYHEZ: AUGUSZTUS 15-TŐL SZEPTEMBER 15-IG

A verseny időtartama: állami gazdaságokban augusztus 15-től november 15-ig, termelőszövetkezetekben, gépállomásokon és az egyénileg dolgozó parasztfiataloknál augusztus 15-től december elsejéig.

A versenyben részt vehet minden termelőszövetkezeti, állami gazdasági és gépállomási és községi területi szervezet, valamint ezekkel együtt a patronázmunkát végző üzemi iskolai, hivatali és fegyveres erők DISZ szervezete és a fenti területeken dolgozó DISZ-en kívülálló fiatalok is.

Csatlakozás augusztus 15-e és szeptember 15-e között külön e célra kiadott csatlakozási lapokon történik, amelyeket a megyei, illetve járási DISZ VB-k juttatnak el az alapszervezetekhez. A csatlakozási lapokat igazoló szelvényeket kitöltésük után a megyei MEDOSZ elnökséghez kell eljuttatni.

A VERSENY ÉRTÉKELÉSE

A verseny helyi, járási és megyei értékelését a DISZ, a MEDOSZ és az állami szervezet illetékes vezetői, vagy ezek helyetteseiből álló bizottságok végzik és tiszponként hozzák nyilvánosságra.

A Központi értékelés a Földművelésügyi Minisztérium és az Állami Gazdaságok Minisztériumához érkezett jelentések alapján történik, az értékelés megtörténte után hozzák nyilvánosságra a megyék sorrendjéig.

A december elsejéi értékelésről a fentebb említett feltevéseken kívül figyelembe veszik, hogy az évi idényben mennyi takarmányt silóztak be való állapotban.

A VERSENY JUTALMAZÁSA

A versenyben legjobb eredményt elért DISZ szervezetek és egyének az állami gazdaságokban, a termelőszövetkezetekben és az egyénileg dolgozó parasztfiatalok területén külön megállapított jutalomban részesülnek.

A versenyben részvevő DISZ szervezetek mindegyike emléklapot kap.

ÁLLAMI GAZDASÁGOK DISZ SZERVEZETEINEK JUTALMAI

I. díj: A DISZ KV és az ÁGM vándorzáslója és egy keskenyfilmvetítő berendezés.

II. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és 5000 forint értékű szak- és szépirodalmi könyvekből álló könyvtár.

Két III. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy mikrolempező készülék.

Két IV. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy rőplabda felszerelés.

Két V. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy asztalitenisz felszerelés.

TERMELŐSZÖVETKEZETI ÉS KÖZSÉGI TERÜLETI DISZ SZERVEZETEK JUTALMAI

I. díj: A DISZ KV és az FM vándorzáslója, egy teljes labdarúgó felszerelés.

II. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és 5000 Ft értékű szak- és szépirodalmi könyvekből álló könyvtár.

Két III. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy mikrolempező készülék.

Négy IV. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy rőplabda felszerelés.

Négy V. díj: A DISZ KV dícsérő oklevele és egy-egy asztalitenisz felszerelés.

Egyéni jutalmat kapnak a legjobb betakarító és silózási brigádok tagjai, a verseny szervezésében és irányításában kitűnt fiatal szakemberek, traktorosok, DISZ vezetők.

A jutalmak között szerepelnek különböző hangszerek, rádiók, fényképezőgépek, kerékpárok, sífelszerelések, cigarettatárcák, női készítmények, töltőtollak.

A jutalmakat december első felében a DISZ megyei VB-k, a MEDOSZ megyei elnökségek és az illetékes állami szervezetek együttesen, ünnepélyesen adják át.

A DISZ KV, az FM és az ÁGM felhívja a gazdaságok és a helyi tanácsok vezetőit, a mezőgazdasági szakembereket,

hogy segítsenek az országos verseny szervezésében és céljainak elérésében. Támogassák a helyi DISZ szervezetek és a fiatalok kezdeményezéseit. A lehető legnagyobb gonddal irányítsák a silózási munkákat. Gondoskodjanak az állandó szakmai és gazdasági segítségről, teremtsék meg a lendületes munka előfeltételeit.

A megyei, a járási és a városi DISZ VB-k gondoskodjanak a fiatalok aktivitásának megfelelő előkészítéséről, érjék el, hogy a szervezetek és a fiatalok nagy többsége részt vegyen a védnökségvállalás teljesítésében.

Termelőszövetkezetek! Állami gazdaságok! Géppállomások és falvak területi DISZ szervezetei!

Minél nagyobb számban vegyetek részt minden olyan munkában, amely elősegíti a silózási tervek teljesítését. Csatlakozzatok a II. országos ifjúsági silózási brigádok versenyéhez.

Kezdeményeztetek silózási heteket, napokat, hogy ezzel is gyorsítsátok a silózás ütemét. Üzemi, iskolai, hivatali és fegyveres erők DISZ szervezetei!

Szervezetek önkéntes silóépítő és betakarító brigádokat! Szombat délutáni és vasárnapi önkéntes rohammunkákat! Szervezetek elő a falusi DISZ szervezetek vállalatáinak teljesítését! Teljes erővel segítsetek elsősorban a gyengébb, vagy az újonnan megalakult termelőszövetkezetek tervteljesítését!

Előre a DISZ II. kongresszusa határozatainak végrehajtásáért! A silózás felett vállalt védnökség teljesítéséért!

Földművelésügyi Minisztérium
Állami Gazdaságok Minisztériuma
DISZ Központi Vezetősége
MEDOSZ Országos Elnöksége.

A régi szöcskelegelő helyén

500 HOLDAS VÍZTÁROLO ÉPÜLT A BALMAZÚJVÁROSI HATÁRBAN

A tisztántúli öntözőrendszer egyre jobban kiépül, s ahogy a Tisza vize a hajózható főcsatorna építésével egyre jobban előretört, úgy árad a termésközpont víz a csatornákon át legelőink, szántóföldjeink öntözésére.

Balmazújváros határában a hajdúnánási, hajdúböszörményi terület egy 2500 holdas szikes legelőterület húzódik. Ez a legelő egy természetes horpadásban fekszik. Szinte kinálkozott, hogy az öntözőrendszer építése során víztároló medencének használják. A területnek eddig ügys édeskeves hasznát látták. Ugy mondják az arra lakók, hogy még a szöcske is éhen dögölt kanikula idején a kiégett mezőn.

A Tisza vize rombolva tört a nagylaposi legelőre

Ezt a területet a balmazújvárosiak úgy hívják, hogy Nagylapos. A szakemberek tervet készítettek a Nagylapos hasznosítására. Hármas feladatot oldanak meg. Ez a medlyedés vizet tárol, vizet szelíti és halat tenyészt. A terv az, hogy a 2500 holdat védőgátakkal is körül építik, és az ország egyik legnagyobb víztárolóját létesítik ezzel. Óriási mennyiségű vizet tárolható itt. Átlag kétméteres mélységű ez a tároló medence.

A szerepe fontos. Aszályos esztendő idején, amikor a Tisza vize leapad, ez a medence hatalmas víztömegével ellátja a belőle kifutó csatornákon az öntözésre váró szomszagos földet vizel. Ebből a tárolóból 500 holdat már megépitettek. Két halastavat létesítettek zsilipekkel, gátakkal ellátva.

Az 500 holdas tárolóba a K-5-ös csatornán vezették a vizet a hajózható főcsatorná-

ból. A Tisza vize óriási erővel, rombolva tört a nagylaposi legelőre. Petőfi sorai elevenedtek meg: Zúgva, bögve törte át a gátat, el akarta nyelni a világot.

A víz roppant ereje törte, marta maga alatt a talajt, ahogy a magasabb szintről a két méterrel mélyebben fekvő Kadarcos folyása felé zúdult. Hósi küzdelmet vívtak munkások, mérnökök két nap, két éjszaka, hogy engedelmességre kényszerítsék a Tisza vizét. Nádkötegeket, nádpallókat helyeztek a zúduló víz alá, ahogy megóvják a talajt a rombolástól, de minden hiába volt. A víz óriási erővel szétzúzott minden akadályt. Rágtá maga alatt a talajt.

Másodpercenként mintegy 7 ezer liter vizet hömpölygetett a laposra, az aránylag keskeny csatornán. Két nap és két éjszaka tartott a küzdelem. Ugy tudták a víz rombolását megörni, hogy teherautókkal hordták szakadatlan a köveket és azt zúdították az örvénylő víz útjába. Az emberi tudás végre megörte a víz erejét. A megfékezett víz már erős vasbeton zsilipen át sebes sodrással zúdult a kadarcosi csatornába, onnan a Hortobágy folyóba, az pedig a vizet a Berettyóba. Így jutnak a karcagi és környéki rizstelepek vízhez.

Vízlepcső a szöcskevény halak ellen

Tudni kell, hogy a tavaszon kevés víz volt a karcagi tájban a rizstelepek számára. A vízhiányt sürgősen meg kellett szüntetni, s ezért volt a nagy küzdelem, a Tisza vizének gyors leeresztése, hogy a Nagylaposra átáradva, eljusson a messze rizsföldekre. Elkészült a kivezető zsilip is azóta. Megfogták a víz erejét, és feltöltődik vizel az 500 holdos tó és ezzel harmadik

feladatát, a haltenyésztést is ellátja a hajdani szöcskelegelő.

A terv az, hogy ebben az 500 holdas már elkészült tárolóban egy év alatt ezer mázsa halat halásszanak le. Védni kell a halakat, gondosan etetni, mert csak így lesznek a tükörpontyok izletes falattá; Tiszavasvárinál rácsok fogják fel a harcsákat, nehogy ezek a falánk nagy halak elpusztítsák a kővérhúsú pontyok ezreit.

A hal azonban huncut jószág, szeret vándorolni. Egyre új vizekre vágynak. Az 500 holdas víztárolóból minden áron a hajózható főcsatornába úszkálnak vissza. Ennek megakadályozására a természetes és felhasználatával, vízlepcsőt létesítettek, hogy ne tudjanak visszautazni a halak. A pisztráng az alsó vízszintre a vízlepcsőn, de a iusta pontyoknak ez már komoly akadály és így kénytelenek hízni és a lehalászásra várni a volt nagylaposi legelőn.

Ha kiépül az egész víztároló, akkor évente mintegy 5000 mázsa halat tudnak adni erről a területéről a közfogyasztás asztalára.

Két és félmillió köbméter víz tárolása

A már teljesen megépült kétrészes, 500 holdas területen lévő víztárolóban 2 és fél millió köbméter vizet tudnak tartalekolni azokra a napokra, amikor nagy a vízhiány és esetleg nem bírná a főcsatorna a nagy szűkséget kielégíteni.

Balmazújváros, Hajdúnánás, Hajdúböszörmény határára elterülő nagy víztároló medence első szakasza tehát megkezdte működését. Már most is nagy előnyt jelent a terület ilyen hasznosítása, de felmérhetetlen kincsét fog érni, ha majd az egész 2500 holdas terület a kopogó sziliken tárolja a természetes vizet, és neveli az izletes hússú pontyok tizezeit.

BENCZE MIHÁLY

A tavalyinál szebb, tanulságosabb lesz az idei mezőgazdasági kiállítás

Az Országos Mezőgazdasági Kiállítás területén szombaton délelőtt Penyige Dénés földművelésügyi miniszterhelyettes tájékoztatta a fővárosi és a vidéki sajtó képviselőit a kiállítás előkészületeiről. Hangsúlyozta, az idei kiállításnak különös fontosságát adja, hogy a felszabadulás óta eltelt tíz esztendő eredményeiről számol be s ezért a kiállítás fő pavilonjában és más részeiben is nagy teret szentelnek a tízeves fejlődés ismertetésének.

A sajtófogadás részvevőivel közölték a kiállítás legjellegesebb adatait. Hatvankét hold területen mutatják be a mezőgazdasági eredményeket és a kiállítás lényegesen szebb, tanulságosabb lesz, mint az elmúlt évben.

A sajtótájékoztató részvevői megtekintették a kiállítás területén gyors ütemben folyó előkészületeket.

Az idei Országos Mezőgazdasági Kiállítás sokkal gazdagabb lesz látványokban, tapasztalati valókban, mint a megelőző évi. Sokkal szélesebbkörű bemutatásokat tárnak a látogatók elé a baromfi tenyésztéssel kapcsolatban is. A baromfi tenyésztési pavilonban közel 900 szép szárnyast mutatnak be a látogatóknak. A kiállítás látogatói láthatják két keltetőgép működését, s a két gépben egyenként tízezer csibe kel ki.

Bemutatják azt az igen praktikus tömögépet is, melyvel a kiállítás ideje alatt mintegy 30 kacskát és libát a helyszínen hizlalnak meg. Igen érdekes, tanulságos lesz az a bemutatás is, melynek keretében az infravörös sugaras csibenevelést láthatják gyakorlatban a kiállítás megtekintői.

Ne engedjük a rókát...

KÉT IGAZ TÖRTÉNET

Igen sokan nincsenek tisztában még a szocialista tulajdon jelentőségével és még akkor sem védik meg a harcosok rókáktól, ha arra módjuk van. Sokan nem értik meg még, hogy a szocialista tulajdon megvédéséért éppúgy harcba kell szállni, mint saját személyi tulajdonunk megvédéséért. Az ilyen emberek minden erővel készek harcba szállni akkor, ha személyi tulajdonukat fenyegeti az eltulajdonítás veszélye, ellenben a szocialista társadalmi tulajdon harcosolói és fosztogatói hagyják kényükre, kedvükre garázdálkodni. Két kis történetet mondok el erről.

1

Aki még nem látta a Hortobágyon a naplementét, el sem tudja képzelni, hogy milyen csodálatos. Ugy esett, hogy éppen naplementekor látogattam meg a Borsósi Állami Gazdaság baromfi-telepét, és a naplementében gyönyörködve hallgattam Rácz elvtársnak, a baromfi-telep gondozójának aprólékos magyarázatát a baromfi-tenyésztésről.

Sok hiba is van még nálunk — jegyezte meg Rácz bácsi beszéd közben elgondolkozva. — Sokan túlságosan enyém módra gondolkodnak még...

Nemrég történt nálunk — folytatta egy kis szünet után — hogy egy rókakár nagyon rákapott a mi baromfi-telepünkre, hol az egyik, hol a másik róka lopkodta a tyúkokat. És miután bántódásuk nem lett, úgy elszemtelenedtek, hogy világos nappal is besétáltak a telepre, és így lopkodták a tyúkokat. De aztán egyszer a rókaférfi póruljárt, mert zsákmányszerzés közben a vadór lelőtte. Azonban párja annál szorgalmasabban lopkodta tovább a baromfi-állományt. Egy alkalommal

fényes nappal jött a róka újra, és egy szép fehér tyúkkal iszkolt el. Éppen arra fel, ahol Halász bácsi, az öreg juhász delettett. Persze észrevette a rókát, gyorsan felugrott és nagy kampósbotjával fűrgén a róka felé szaladt. Véletlenül összetalálkoztak. Láttuk mesziről, hogy Halász bácsi már emelt is a juhász-kampót, hogy agyonüsse a rókát. A váratlan találkozáskor rókakoma is megijedt, pár másodpercre meg is állt. Ekkor azonban...

Halász bácsi leengedte az ütőre emelt kampót és csendesen visszament tanúszóhelyére. A róka pedig eltűnt a fehér tyúkkal együtt.

Megkérdeztük ekkor Halász bácsit, hogy miért nem ütötte agyon a rókát, hiszen meglelt volna a módja rá. Csendesen felelt: — Gyűrű volt a tyúk lábán...

Ha az ő tyúkjá lett volna, harcba száll a rókával. Így pedig? Isten tudja, mit gondolt? Nem tartotta érdemesnek, mindnyájunk tyúkjáért harcba szállni a rókával...

2

A másik történet a kabai Kossuth Termelőszövetkezetben zajlott le. Részben pedig a bíróságon. Talán még most is folyik.

Szépen fejlődik a kabai Kossuth Termelőszövetkezet, büszkék is vagyunk rá, hiszen jó gazdálkodásával bebizonyítja a szocialista nagyüzemi gazdálkodás fölényét. Az idén különösen jól fogja zárni az évet ez a szövetkezet, hiszen rendkívül jók a kilátásai a természetben. A tsz elnöke, Bíró Sándor elvtárs harcos kommunista és mégis éppen ennél a szövetkezetnél történt, hogy menteni igyekeztek a rókát.

Még 1951-ben furakodott be a Kossuth Termelőszövetkezetbe Borbély Gyula volt csendőrmester. Nem tudni felvételénél mi történt, de bizonyára arról beszélt Borbély, hogy menyennyi megszerette a közös gazdálkodást, és hogy menyennyi igyekezettel fogja gyarapítani a szövetkezeti tagok közös vagyonát. Elég az hozzá, hogy felvették tagnak a tsz-be. A volt csendőr dolgozott is, de közben végte saját kisebb-nagyobb üzleleit. És mivel a szövetkezet tagjai, sőt maga az üzemi pártszervezet sem vigyázta elég éberen a volt csendőr munkáját és üzleleit, Borbély vérszeme kapott, és az utóbbi időben már egyre szemtelenebbül lopkodta a közös vagyon. Egy ízben húsz mázsa szerszámát lopott el. A vontatósnak, aki

hazaszállította a fát, azt mondta, hogy az egész fát megvette, holott csak másfél mázsa fát vett meg. A vontatós persze a lopott fát odaszállította a volt csendőr lakására.

A turpisság persze kiderült. Az éber termelőszövetkezeti tagok leleplezték a volt csendőrt, és megteették ellene a feljelentést. Nem volt kétséges, hogy ez a tolvaj a szocialista szövetkezeti vagyon megdezszmálásért súlyos büntetést kap. Amde mi történt?

A bírósági tárgyaláson maga Bíró elvtárs, a szövetkezet elnöke szállt síkra Borbély Gyula volt csendőrmester, a szövetkezet tolvajá védelmében. Pedig Bíró elvtárs a tárgyalás előtt kinyilvánította őszinte és helyes véleményét arról a gazemberről. Elég az hozzá, hogy Bíró elvtárs védelme folytán a volt csendőrmester, aki közel húsz mázsa szerszámát lopott el a Kossuth Termelőszövetkezetből, csak három hónapi börtönbüntetést kapott...

Amde még ezzel nem ért véget a kérdés. Amíg a tolvaj csendőr a börtönben hűsölt, feleségét felvették a kabai Kossuthba tagnak. Sőt most már, miután kiszabadult a börtönből, ismét „folyamatba tették” felvételét a Kossuth TSZ-be...

A kabai Kossuth TSZ-ber ismét oda akarják engedni a rókát a tyúkokhoz? Malcai Károly

AZ ELMÉLET NAPI KÉRDÉSEI

A mezőgazdaság fejlődésének két útja

A Központi Vezetőség június 8-i határozata a mezőgazdaság fellendítésének és a szocializmus felépítésének nagyszabású programját tártá az egész dolgozó népünk elé. Központi Vezetőségünk ebben a határozatban kettős és mégis egységes és egymástól elválaszthatatlan feladatot jelölt meg mindnyájunk számára: szakadatlanul emelni kell a mezőgazdasági termelés terméshozamát és ezzel együtt, ezzel egy időben végre kell hajtani a mezőgazdaság szocialista átszervezését. A határozat állandó feladatunkká tette, hogy nap mint nap dolgozzunk a meglévő termelőszövetkezetek megszilárdításán és

fejlesztésén és szakadatlanul munkálkodjunk egyre újabb termelőszövetkezetek létrehozásán. Az elkövetkező öt évben tehát a ma még egyenlően dolgozó parasztsaládok újabb százait kell meggyőznünk és átvezetnünk a szocializmus útjára, a termelőszövetkezetekbe. Ez a kettős feladat talán minden eddiginél nagyobb erőfeszítést és elméleti felkészültséget követel meg minden kommunisztól. Elsősorban minden kommunisztának tisztában kell lennie a mezőgazdaság szocialista átszervezésének legfontosabb kérdéseivel. Vegyünk szemügyre ezekből egy párat az alábbiakban.

1.

A kapitalista út — az örök nyomor, tönkremenés

A mezőgazdaság fejlődésének egyetlen lehetséges útja, mégpedig nemcsak az Egyesült Államokban, hanem a világ minden országában. Ez az út a dolgozó parasztság elnyomódását hozza magával és földtől való megfosztását idézi elő. Kút és menekvés ez elől a tőkés rendszer keretei között nincs! Engels a következőket írja a „Parasztkérdés Franciaországban és Németországban” című munkájában: „Pártunk kötelessége az, hogy a parasztságot állandóan, újra meg újra felvilágosítsa arról, hogy míg a kapitalizmus uralmon van, helyzetük teljesen reménytelen, hogy teljesen lehetetlen parcelláikat, mint parcellatulajdonosi fenntartani, hogy a tőkés termelés minden bizonnyal úgy gázol át tehetetlen és elavult kisüzemükön, mint a gyorsvonat a taligán.” Marx és Engels mindketten kimutatták, hogy a dolgozó parasztság helyzete kilátástalan, tönkremenetele és pusztulása a tőkés rendszer keretei között elkerülhetetlen. Tény azonban, hogy a dolgozó parasztság bizonyos eredményeket érhet el tulajdonának megvédésében a tőkés rendszerben is. Ez azonban nem menti meg a tönkremeneteltől. „Az a kisérlet — írja Engels — amely a kispasztról tulajdonát akarja megvédeni, nem szabadságot, hanem csak szolgátságát küld meg! Az amerikai közigazgatások szerint 1960-ig további öt millió kispasztrai gazdasággal lesz kevesebb az Egyesült Államokban.

De talán még ennél is jobban igazolja a marxista-leninista tanítás igazságát az, ami az Egyesült Államok mezőgazdaságában napjainkban történik: az elmúlt tizenöt év alatt ebben az országban nem kevesebb mint ötmillió dolgozó parasztsaládot fosztottak meg a bankok, nagybirtokok földjüktől és a folyamat nem áll meg! Az amerikai közigazgatások szerint 1960-ig további öt millió kispasztrai gazdasággal lesz kevesebb az Egyesült Államokban. Ez pedig azt jelenti, hogy az elkövetkező tizenöt év alatt tovább ötmillió dolgozó paraszt válik földönfutóvá családostul együtt. Manap is az Egyesült Államok szinte végletes hosszúságú országútján sok tízezer paraszt vándorol északra délre és délről északra munkát keresve és legtöbbször nem talál sehol... Ez a mezőgazdaság tőkés fejlődésének egyetlen lehetséges útja, mégpedig nemcsak az Egyesült Államokban, hanem a világ minden országában. Ez az út a dolgozó parasztság elnyomódását hozza magával és földtől való megfosztását idézi elő. Kút és menekvés ez elől a tőkés rendszer keretei között nincs!

2.

A szocialista fejlődés útja: a jólét

A marxizmus megalapítói, Marx és Engels tehát nemcsak azt bizonyították be, hogy a kispasztrai gazdaságok menthetetlenül tönkremennek és a tőkés kezébe kerülnek, hanem azt is, hogy a parasztság felmentését csak a szocializmusban lehet elérni. Ez pedig azt jelenti, hogy a szétzilált apró kispasztrákat egyesíteni kell hatalmas, szocialista nagyüzemekben, ahol a legfejlettebb technikát ki lehet használni, ahol olyan terméshozamokat lehet elérni, amilyenek elérése a kispasztrákban egyszerűen lehetetlen. Ahhoz azonban, hogy a kispasztrai, egyéni parasztságokat át lehessen alakítani nagyüzemi, szocialista nagyüzemekbe, meg kell győzni a dolgozó parasztságot a társas gazdálkodás előnyeiről. Szükséges, hogy minden egyes dolgozó paraszt a saját meggyőződéséből lépjen rá erre az útra. Szükséges az is, hogy minden egyes dolgozó paraszt meggyőződjék a szövetkezésnek, a munkásszövetkezeti segítségéről, jóakaratóról és a párt politikájának helyességéről. A párt és a munkásszövetség már eddig is számos tanácsot adott segítségükre; a megyében

nyitják — mint pár hete a gyönyörű kalászosok — hanem tényekkel, számokkal, mázsákkal, a nagyüzemi gazdálkodás főnyelét. A hajdúböszörményi Vörös Csillag egy 22 holdas parcellán 19,4 mázsás búza átlagtermést ért el, a bősörményi Ságvári TSZ-nek 15 mázsás búzatermése volt, míg az egyéni termelők átlaga csak 9 mázsá körül van. Akármerre járunk a megyében, mindent a nagyszabású termelőszövetkezetek bizonyítják be a szocialista nagyüzemi gazdálkodás főnyelét. Már most meg lehet állapítani, hogy egész sereg 'sz kuckoricatermése is megújíti az ötven mázsát... És így tovább és így tovább... Termelőszövetkezeteink tagjainak rádiójuk van már. A bakonszegi Új Világ TSZ minden tagjának, akinek villany van a lakásán, rádiója is van. Minden tagja disznót vágott és egyetlen egy sem szorult arra az időn, hogy lisztet vegyen a földművelőszövetkezetből. Pedig tavaly gyenge termés volt... Mindezek a tények azt bizonyítják, hogy a párt mutatta ut helyes út. De nem csupán helyes ez az út, hanem elkerülhetetlen is. A mezőgazdaság szocialista átszervezése történelmi szükségesség.

A kapitalista jelleget, kispasztrákra szorított egyéni gazdálkodásból, a dolgozó parasztságot örök nyomorban és nélkülözésben tartó gazdálkodásból, amely emellett napról napra szűli a kapitalizmust, egyetlen kivételtől is van ez a föld társas megművelésén alapuló, új technikát felhasználó szövetkezeti nagyüzemi gazdaságok megteremtésének és fejlesztésének útja. „A kivétel útjában rejlik — tanítja Sztálin elvtárs — hogy a kis- és apró gazdaságokat fokozatosan, de szakadatlanul, nem nyomás, hanem példamutatás és meggyőzés útján nagyüzemi gazdaságokba egyesítsék a föld társas, közösségi, kollektív megművelésére alapján, mezőgazdasági gépek és traktorok felhasználásával, az intenzív földművelés tudományos módszereinek alkalmazásával. Más kivétel út nincs.” Minden más út visszavezet a kapitalizmusba, a dolgozó parasztságot örökös nyomorba, kizsákmányolásba. Társas, szövetkezeti gazdálkodás: ez az egyetlen járható útja a dolgozó parasztság felmentésének és a mezőgazdaság termelői erői nagyarányú fejlődésének. „Tehát... — tanítja Sztálin elvtárs — vagy vissza — a kapitalizmusba, vagy előre — a szocializmusba. Harmadik út nincs... Nem lehet a szocializmust építeni az iparban és közben hagyományi, hogy a mezőgazdaság lassankint a kapitalizmus útjára térjen rá. Nem lehet túrni, hogy a mezőgazdaságban kapitalista tendenciák érvényesüljenek, amint az az elmúlt másfél év során történt. Egész dolgozó népjárművelésével és munkájával építjük a szocializmust hazánkban. Nép-gazdaságunk nem állhat sokáig két talajon, a szocialista nagyüzemi termelés és a kispasztrák mentes kispasztrai gazdaságok talaján. Erről szól Központi Vezetőségünk határozata és ezért írja elő az ismertett kettős feladatot mindnyájunk számára. Azonban a lenini-sztálini tanítást, hogy a dolgozó parasztságot az önkéntesség alapján kell a társas gazdálkodás útjára vonni és a termelőszövetkezetekben egyesíteni, nagy ideológiai, agitációs, népevelési, propaganda és szervező munkát igényel a dolgozó parasztság körében. A termelőszövetkezeti gazdálkodás előnyeit gyakorlati példákban való megmutatása szintén egyik igen fontos feladata a meglévő munkának. Bizonyos, hogyha a dolgozó parasztságot felismerik a szocialista nagyüzemi gazdálkodás főnyelét és azt, hogy olyan jólétet érhetnek el ezen az úton, amilyenre mint egyéni dolgozó parasztságot csak nem is számíthatnak, egyre nagyobb tömegben lépnek rá a felmentés egyéni útjára, a szocialista nagyüzemi gazdálkodás útjára.

A mezőgazdasági kiállításon

a Német Demokratikus Köztársaság 150 fajta gazdasági gépet mutat be

Az Országos Mezőgazdasági Kiállításon az építési munkák élénk ütemben haladnak előre. A kiállítás jobb vizellátása érdekében az Albertsai úton vezetett főnyomóvezeték is bekapcsolták a kiállítás — immár három oldalról biztosított — vizhálózatába. Néhány nappal ezelőtt kezdődtek meg az öt legnagyobb kiállítási csarnok színesi munkálatai is. A belső elhelyezkedés és a grafikai munkák mielőbbi megindulása érdekében legkiválóbb építészeti, garfikusaink s a kiállítás szakmai felelősei összegezték elgondolásaikat. A növénytermesztési kiállítás rendezése alakult szakbizottság is összeállította már a növénybemutatók és dokumentációk részletes forgatókönyvét, amelynek legfőbb mondanivalója a nagyüzemi gazdálkodás előnyeinek, a növénytermesztés új, fejlett módszereinek szemléltetése. Megismerhetik a látogatók az egyes, Magyarországon termeszett növények természetének történetét, végig kísérhetik a termelés folyamatait, s az állami gazdaságok, termelőszövetkezetek, egyéni dolgozó parasztságot követésre méltó, új munkamódszerekből, a növénytermesztés gépesítésének megismeréséből számos hasznos tanulságot vonhatnak le. A kiállításnak a növénytermesztéssel foglalkozó rész — éppen úgy, mint az egész kiállítás — gazdag lesz művészi fotókban. Kiváló fényképesek járnak az országot, hogy az állami gazdaságok, tsz-ek, egyéni dolgozók legszebb növényeit a kiállítás látogatói számára megörökítsék, ugyanakkor fényképezik a legkiválóbb termelőket, a növénytermesztés szakembereit, szorgalmas, lelkes dolgozóit is. Igen érdekes és tanulságos résznek ígérkezik a Nemzetközi Mezőgazdasági Gépkiallítás, amelyen — éppen úgy, mint a múltévi kiállításon — számos baráti ország és nyugati cég is bemutatja legújabb gépeit. Az idei kiállításon több mint 150 fajta mezőgazdasági nagy- és kisgéppel szerepel a Német Demokratikus Köztársaság — fejlettségéről és ötletességéről nevezetes mezőgazdasági gépgyártása, — a legkiválóbb hallei, berlini, mecklenburgi, falkenseeli, bernburgi gyárak mutatják majd be itt tökéletesített és újszerű gyártmányukat. Első ízben láthatjuk majd itt — a K. 115-ös és K. 141-es cséplőgépeket, a szászországi Neustadt mezőgazdasági gép-

gyárának büszkeségeit. Nagy számban hoznak fel az NDK szakemberei 2, 3, 4 és 5 barázda, újszerű traktoreket is a kiállításra, de nagy érdeklődésre, sikerre számíthatnak a különböző répa- és szeszakavágó, burgonyahámzó kisgépek is, amelyek egyrészt könnyen kezelhetők, másrészt igen gazdaságosak. A mezőgazdasági nagy- és kisgépek mellett a Strassfurti Káli Művek újonnan kikísérletezett műtrágya-sorozatát küld fel a kiállításra, ahol német szakemberek ismertetik a helyes műtrágyakezelést. A gyakorlati ismertetés bemutatásán kívül az egész kiállításra jellemző, — német és magyar szakemberek, szövetkezők megismertetik a látogatókkal a gépek kezelési módját, megmagyarázzák azok hasznát. Minden remény magvan rá, hogy a Német Demokratikus Köztársaság mezőgazdasági gépbemutatója — éppen úgy, mint az egész Nemzetközi Mezőgazdasági Gépkiallítás, — számos tapasztalattal, ötlettel, maradandó tanulsággal segíti majd a magyar mezőgazdaság dolgozóit, hogy minél gyorsabb és hatékonyabb formában fejlessék mezőgazdasági gépesítését.

A babonák nagy csoportja a vonatkozik. Se az olyan babonák, amelyek betartás megvédő az embereketől, vagy gedtek, rövid idő alatt meggyógyítják a babonák legelővő' ártalmasak kárt okoznak, megket megakadályoz voshoz forduljan a gyógyulás útjára. Ezek a babonák egész életét szalm mint születésük nek „biztosítani”. Világszerte kö példának, hogy egyetlen biztos s a lourdes-i vízből reggel éhombra, és vegyész tud nyitotta, hogy a „datevő” vízben sebb alkatrészt nem mind a mai nap országok asszony méltó kitarassza ezt a vizet, amélők buzgón árusítáresére hozzánk, küldenek belőle nek.

A Néplap

POSTAJÁBÓL

A nyírábrányi Győzelem TSZ-ben 12 000 forint munkaegység előleget osztottak

A nyírábrányi Győzelem TSZ július 29-én sikeresen befejezte a cséplést. A tagság a cséplés befejezését meg sem várva, már július 19-én teljesítette az állammal szembeni kötelezettséget, azaz maradéktalanul eljuttatott gabona beadási kötelezettségének. A tsz tagjai állami szabadfelvásárlásra is beszállítottak 52 mázsá kenyérgabonát. A gyors beadást a termelőszövetkezet gyorsbeadási prémiumban is részesült. Így a tagság között július hónapban 12 000 forint munkaegység előleget osztottak ki. Szépen osztanak természetbeni előleget is. Előzetes számítások szerint például Tanka József tsz-tag, aki ebben az évben július 31-ig 342 munkaegységet teljesített 46-47 mázsá kenyér és takar-

mánygabonát fog kapni, pedig csak egyedül dolgozik a tsz-ben. Tanka elvtársnak szoros nyomban jár Verő János is, aki ebben az évben 320 munkaegységet teljesített, természetbeni járandóságként előreláthatólag 33-34 mázsá kenyér és takarmánygabonát kapni, pedig csak egyedül dolgozik a tsz-ben. Tanka elvtársnak szoros nyomban jár Verő János is, aki ebben az évben 320 munkaegységet teljesített, természetbeni járandóságként előreláthatólag 33-34 mázsá kenyér és takarmánygabonát kapni, pedig csak egyedül dolgozik a tsz-ben.

A nyírábrányi Győzelem TSZ tagjai közül sorolhatnánk még jó néhányat, akik szépen meg-alapozták az 1954-55. évi járandóságukat. Guttman József tudósító

REPÜLŐ VAGON

A zöld mezőn hatalmas helikopter áll, messziről villamoskocsira emlékeztet. Egyébent ugyanígy repülő autóbuszoknak is nézhetnénk. Sz. G. Brovcey pilóta ismertette meg az új típusú helikopterrel. Főként a vaslécson, egyenesen a világos, tágas, kényelmes pilótafülkébe. A második motort a gép toronyszerűen kimagasodó gerincére szerelték. Így mindkét légszűrő más-más síkban forog és nem akadályozza egymást. — Miféle érdekes lépcső ez itt a hátsó részen? — kérdeztem. — Ez a helikopter „kapuja”, ezen keresztül jutnak a gépek stb. a teher szállító fülké belsejébe. A pilóta elfordított egy kart, mire a széles lépcső automatikusan leereszkedett a földre. Ez a lépcsősor olyan kényelmes szerkezet, hogy gépek is járhatnak rajta. Több személyautó gördült egymás után a helikopter belsejébe. A pilóta jött, adott, elfoglalta helyét a pilótafülkében. Mellette egy másik pilóta is ült. — Miféle érdekes lépcső ez itt a hátsó részen? — kérdeztem. — Ez a helikopter „kapuja”, ezen keresztül jutnak a gépek stb. a teher szállító fülké belsejébe. A pilóta elfordított egy kart, mire a széles lépcső automatikusan leereszkedett a földre. Ez a lépcsősor olyan kényelmes szerkezet, hogy gépek is járhatnak rajta. Több személyautó gördült egymás után a helikopter belsejébe. A pilóta jött, adott, elfoglalta helyét a pilótafülkében. Mellette egy másik pilóta is ült. — Miféle érdekes lépcső ez itt a hátsó részen? — kérdeztem. — Ez a helikopter „kapuja”, ezen keresztül jutnak a gépek stb. a teher szállító fülké belsejébe. A pilóta elfordított egy kart, mire a széles lépcső automatikusan leereszkedett a földre. Ez a lépcsősor olyan kényelmes szerkezet, hogy gépek is járhatnak rajta. Több személyautó gördült egymás után a helikopter belsejébe. A pilóta jött, adott, elfoglalta helyét a pilótafülkében. Mellette egy másik pilóta is ült.

A „repülő garázs” most már egy teher szállító repülőgéppel, gyorsaságával haladt előre. Sz. G. Brovcey elmagyarázta, milyen nagy jövője van ennek a gépnek. Tervezői nagyon fontos feladatokat oldottak meg. Amikor nagy magasságban voltunk a föld felett, felmerült bennem a gondolat: mi történne ezzel a hatalmas géppel, az üzemi anyaggal és a teherrel, ha az egyik motor „megbuktasodna”. Hiszen a helikoptereknek nincs szárnya, nem tud még a földre ereszkedni sem. A pilóta megnyugtatóan. — Eze: a helikopterek egy motorral is repülnek, ha a másik leáll. Automatikusán lehet az egyik motortól átkapcsolni a másikra. Sőt, mi több: még ha mindkét motor is felmondja a szolgálatot, akkor sem zuhan le a gép: a két légszűrőt a légáramlat működíti és a helikopter úgy ér a földre, mint a repülőgép. Brovcey megfordította az irányítókart és a helikopter lassan, egészen függőlegesen a földre ereszkedett. Hátul gyorsan lebecsúszott a lépcső és az autók egymás után hagyták el a „repülő garázs”-t. Ez a nagy teherbíró helikopter a közlekedés új fajtájának előhírnöke és még teherbíróbb „repülő vagonok” elődje.

Ha pedig az adott állapotba kebabonák szinte felszökkelé módjára, zök zömögve, kiván, abból fel nekünk adni, mert vetél, ha fűt sze gombostól tűzőnba. A viselés assz szabad a jármű lépnie, mert gye lesz... Ha pedig les, valaki szalad lomhoz és nyissa járt... Alig hisszük, ha ma is olyan csölymikor ne az ladna. Ha pedig a cseesemő a vilá baasszonyok antelenül háromsz szaladnia a há

Ha tűzhány

na ki Margarita lába alatt, az se őt meg annyira nek, Lenocskán se. Nem haszná valériáncsepek, borogatások a f vos idegösszerop tott meg. Margarita Sze reken visszautas féle gyógyszert, g gon közölte a g gölődokekkel: — Hagyjátok meghalni. Ugy ez túl... De vajon mi t da borzalmas be anyjának Léna? A lány most s alig kívántam csés utat az iská rita Szejonovciába lépett. Leg hirta a telefon meörösét, aki a Főiskolán tanít, siktat, aki pedig Nyelvel Főiskol Annak a szilára senék adott ké eggedül ezek a méltók arra, h diákjaik közü noscsát. Azután „felcsöngette” ismerőseit is. M jonovna vélem minden a legtoke ben volt, már c hátra, hogy bec kat, amikor Léa gödöttan így sz — Anyuka, én hogy... Ne döntöttem, hogy gyeek dolgozni. autógyárba. Az tizen is oda pá tunk a gyárban

A BABONÁKRÓL

Leveli béka, kalapokura

és egyebek...

A babonáknak egy egész nagy csoportja a betegségek megelőzésére szolgál. Se szeri, se száma az olyan babonáknak, amelyeknek betartása „biztosan” megvédi az embereket a betegségtől, vagy ha megbetegedtek, rövid úton sokkal biztonságosabban meggyógyítja őket, mint bármilyen orvosság. Ezek a babonák legtöbbször rendkívül ártalmasak és igen sok kárt okoznak, mert a beteget megakadályozzák, hogy orvoshoz forduljon, és valóban a gyógyulás útjára lépjenek.

Ezek a babonák az ember egész életét szabályozzák és már születésük előtt ügykeznek „biztosítani” életét.

Világosra közzé tett dolog például, hogy meddőség ellen egyetlen biztos szer van s ez a lourdes-i vízből egy pohárrnyi, reggel éhomyra. Bár az orvosi és egészségügyi tudomány bebizonyította, hogy a lourdes-i „csodavíz” vízben semmi különösebb alkotórész nincsen, mégis mind a mai napig a tőkés országok asszonyai bámulatra méltó kitarással iszogatják ezt a vizet, amelyet egyes nők bűzön drusztanak... Szerencsére hozzánk már nem küldenek belőle a kegyes papok.

Sírokról szedett föld

Ha pedig az asszonyok áldott állapotba kerülnek, a babonák szinte felsorolhatatlanul sokféle módszerrel szabályozzák életmódjukat. Amit megkíván, abból feltétlenül kell neki adni, mert ha nem, elvetél, ha fiút szeretne, kilenc gombostűt tűzzön szoknyájába. A viselő asszonynak nem szabad a jármón keresztülrépnie, mert gyermeke púpos lesz... Ha pedig kékisk a szülés, valaki szaladjon el a templomhoz és nyissa ki az ajtót...

Alig hiszünk, hogy van még ma is olyan csodabogár, aki ilyenkor ne az orvoshoz szaladna. Ha pedig szerencsésen a csecsemő a világra jött, a bábaasszonyok anyaszűlő mellett háromszor körül kell szaladnia a házat, hogy a

gyermek egészséges legyen... Ha valaki ma ezt kívánja a szülésznőtől, az azonnal a mentőkért telefonálna, pedig még nem is olyan régen szép számmal akadnak a falokon olyan bábaasszonyok, akik ezt megtették — szép pénzt kérhettek ezért a kúráért...

De ha ez megsemmisül, arról is gondoskodni kell egy babona, hogy éppen megszületett gyermekekért aggódó szülőt megnyugtassa: hogy az újszülött meg ne haljon, le kell tenni a földre és alóla egy újni vastagon ki kell kaparni a földet s ezt a folyóba kell dobni, akkor élete hosszú lesz, mint a folyóvíz...

Ha a gyermek ennek ellenére is életben marad, de sokat sír, kilenc sírról kell földet venni és azt beletenni a fürdővízbe, elmúlik nyugtószkó-dése. Szerencsére ez a „gyógy-szer” nem sokat árt, viszont a babonás emberek állítása szerint csodálatlanul használ... De ha a gyermek mégis sír? Hát istenem, a kilenc sírről egyforma mennyiségű földet kell venni és anélkül egyik vagy másik sírről kevesebbet vagy többet vett az aggodó szülő, világos, hogy a „gyógy-szernek” nem lehetett hatása...

Hetvenhét féle hidegtelés

Rendkívül figyelemre méltó, hogy a babonás emberek mindig találnak kibúvót. A legjellemzőbb példa erre a hidegtelés gyógyítása. Minden babonás ember szilárdan meg van győződve arról, hogy hetvenhét féle hidegtelés van, azt is tudja, hogy mindenfajta hidegtelésnek megvan a maga orvossága. Nos hát, ha az adott orvosság nem használ, világos, hogy nem a megfelelő orvosságot használta. Csak egy párat sorolunk fel közülük: hidegtelés ellen biztos szer a szentgyörgy nap előtt fogott levelibéka. Ha egyszerű hidegtelésről van szó, csak jól meg kell markolászni, ha azonban visszszatór hidegtelésben szenved valaki, a levelibékát egy kis

zacskóban alkassza nyakába, míg meg nem szárad, addig viselje, s ez esetben elmúlik a hidegrázás.

Sokkal biztosabb ennél azonban, ha a hidegtelést a kémény alá ültetted és vártál, amíg egy veder hidegvízet öntesz a nyakába. Akinek pedig ez sem használ, az meztelenül burkolózzon be legközelebbi rokona lepedőjébe, éjjelkor szaladjon így fel a legközelebbi dombra és ott alaposan tiporja össze a lepedőt... Tessék választani... Persze epezzük az orrost és a lepedőt... Ez a jeletel ügyebár? Pedig bizony nem így van! Teljesen epezzük, sőt sokszor művel emberek is a hidegtelés és a láb hetvenhét féle gyógymódja között keresgélnek inkább, mintsem orvoshoz forduljanak. Talán nincs is a megyében olyan ember, aki nem ismeri a láb és a meghülés ellen a „kalapokura”-t. Ez annyit jelent, hogy az ember, aki meghűlt, vagy akinek láza van, ágya fejére teszi a kalapját és addig iszik bort, rumot, pálinkát, míg csak két kalapot nem lát. A kalapfeltevés formájától azonban el szoktak tekinteni, ellenben a kúrától egészen riadnak. Pedig épp olyan babona ez is, mint a levelibéka... Eppen annyit használ... Persze eddig még a világon nem született olyan ember, aki saját magáról elismerte volna, hogy babonás... Hiszen a babonákat általában minden ember megveti és lenézi, még a babonás ember is, és igyekszik saját babonáinak igazságát „tudományosan” bebizonyítani.

A felsorolt babonák jó része ma már neveléses, mert — igen kevesen hisznek bennük. Azok a babonák ellenben egyáltalában nem nevelésesek, amelyekben sokan hisznek, viszont éppen ezért jeletel ártalmasak.

Közkeletű babonák
Ma már senki sem használ fülfájás ellen juhtejből készült vajot fülbeöntve, de ha meg-

hül, sok ember még mindig a „kalapokura”-t folytatja. Nézzünk meg most már egy pár nem neveléses babonát. Ilyenek: ha a gyermek sok cukrot eszik, rosszak lesznek fogai. — A fogak nem a cukortól, hanem a tisztálanságtól romlanak el. Rendkívül elterjedt babona, hogy a léghuzat ártalmas és meghűlést okoz, mégpedig különösen télen, holott a friss levegő nemcsak egészséges, hanem szük-séges is, — a keresztvázatos szellőztetés semmiféle veszélyt nem jár. Babona az is, hogy minél zsrosabb az étel, annál táplálóbb. Az is, hogy a fehér kenyér táplálóbb, mint a barna...

Hosszasan lehetne még sorolni a gyógyításra és egészségre vonatkozó ma is közelebbi babonákat, melyek egy-két általános betegségre vonatkozó babonát nézzünk meg, mert ezek is igen elterjedtek és sok kárt okoznak, bár ma már, amikor az állatorvosi kezelést teljesen ingyenes, megcsapant az állati betegségek kuru-zlása.

Most már a dolgoz parasztlak egyre gyorsabban és szívesebben fordulnak állatorvoshoz.

Ha azonban saját magukról, egészségükről van szó, még mindig babonákhoz és kuruz-lóhoz fordulnak. Csak nemrégiben leplezték le az új-szentmargitai papot, aki fül-velével, fozetekkel látta el a babonás megbetegedett embereket. Igaz, a tudomány soha nem tagadta, hogy bizonyos népi gyógyszerek hasznosak betegség esetén, de a mai orvostudomány gyógyszerrel ezeket a népi gyógyszereket elháríthatná például ezerszer többet ér a penicillin, a vérhas (dizentéria) esetén miert kísérletezzünk a sárgarépa levélvel, mikor gyorsan gyógyíthatjuk a szulfamid készítményekkel? Miért forduljunk kalapokura-hoz, mikor jó gyógyszerünk vannak? Pedig a „kalapokura” sem használ többet, mint a nyakba kötött levelibéka... Csak elhúzza a betegséget és felesleges szenvedést okoz. Ezért harcolni kell a kuruzlási babonák ellen, ma már ezek a babonák is elvesztették léte alapjukat.

G. L.
TTIT politikai szakosztályának elnöke

Vitázzunk csak FEKETE JÓZSEF...

Kis földzintes ház a Homok utcán. Nedvesen és unottan les rá a kerítés, nagy a csend. A fény és az árny már nem vonta csatáját, egyre barnább és hűvösebb az alkonyat. Habozok egy pillanatra, de aztán mégis becsengetek. Először semmi mozgás. Mi az, talán rossz helyen járnék? Újra a házszámot böngészem a fal sima meszgyén, de akkorra már meszporos kalapban, barna munkásruhában kaput nyit az öreg Fekete.

Oszintén megrallva egy levél hozott össze bennünket. Egy ártatlannak tűnő kis levél egyengette találkozásunkat. Néhány sor volt csupán az egész, és ebben a néhány sorban sok furcsaság volt. Többek között szó volt benne a normáról, a Kossuth-díjasokról, a munkamódszerátadásról, amely az öreg Fekete József szerint azért nem megy, mert a fiatalok legtöbbje léha és felelőtlen.

Vajon így van, így igaz-e ez? Úljünk le és vegyük sorra a kérdéseket. Öntsünk tiszta vizet a pohárba. Ha úgy tetszik, hát vitázzunk is, mert a téma megérdemli.

Kezljük talán az idősebbek és fiatalabbak viszonyával. Fekete elvtárs már közel 50 éve dolgozik a Kőműves szakkörmében. Elett csupa harc és csupa tapasztalat. Az 1900-as évek elején, mikor Kőművesnek lett egy Steigmüller nevű építész, azt sem tudta, hogy melyik lábára álljon. Bizony inkább fél, mint örült. Szigorú mércével mérte akkor, a fejélem is erőszakolt volt. Az öreg mesterek kezűgyében mindig ott volt a kurta lé, és járt volt a tanulónak, ha valamit eltévesztettek. A szellemét szinte úgy lesték el a Kőművesek és ácsok kezű mozdatából, csak úgy apránként, csak lépérről lépésre, mert másképp nem lehetett.

Bizony — és ez igaz — a fiatalok már vajmi keveset tudnak az ilyenről. Vajmi keveset ilnek össze az idősebbekkel, hogy tanuljanak és okuljanak, hogy lássák azt a sorsdöntő változást, amit az új élet teremt itt. Valahogy még csak kezdeményezés sincs ilyen. De mindezek ellenére lehet-e az állítani, hogy a fiatalok semmibe sem veszik az idősebbek véleményét? Hogy szembenállnak az öregebbekkel, kigúnyolják és kinevetik őket? Nem, semmiképp sem lehet. Elhiszük, hogy a fiatalok között jócskán akadnak fölénykedők, nagyképtűek, a többség azonban nem ilyen. A többség tanulni és fejlődni akar, részt vállal a legnehezebb feladatokból is, és felelősséget érez jövőnkért. Nem kell messze menni a példák dögáiban. Debrecenben is sokan vannak ilyenek. Maga Fekete elvtárs is erre lyukad ki végre. Az igaz, hogy leteleben még azt írta, hogy „semmi tisztelet sincs a felelőtlen átképzősökben”, de szavakban máris megcáfolja régebbi, nyilván elhamarkodott álláspontját. Az igazság ugyanis az, hogy Fekete elvtárs a Benedek téri építkezésnél jelenleg is egy fiatal szakmunkással dolgozik, aki hallgat és figyel rá, sőt szívesen alkalmazza tapasztalatait. És Cseke elvtárs (mert így hívják a fiatal szakmunkást), korántsem kivétel.

De menjünk csak tovább. Fekete elvtárs azt is állítja, hogy a Kossuth-díjasok, azok valami különleges képességű emberek. Az idősebbek még a nyomukba sem juthatnak, mert nekik már „egyre nehezebben megy”. Erdemes ezt a dolgot is megvitálni. Vajon Labonc Mihály elvtárs és a többi Kossuth-díjasok tízenyolc-húsz évesek? Persze a kitüntetettek között sokan vannak fiatalok, de nem igaz, hogy 50 évem felül nincs lehetőség kimagasló és jó eredmények elérésére.

Azt hiszünk, itt van Fekete elvtársnak és vele biztosan még többeknek is a legnagyobb tévedése.

Nem a kor, hanem a munkamódszer és a technika kihasználása számít. Nyilván elavult ma már a régi módszer feladása, vagy az anyag régi módon, saroglyán, háton stb. való továbbítása. Napjainkban egyre inkább előtérbe kerül és győzedelmeskedik az új. Akik persze a régi mellé szegődnek, azok nem számíthatnak sikerre. Tehát itt korántsem a kor számít. Maga Labonc elvtárs is közel van már az 50 évhez, de mégis a legjobbak között van, mert sztahanovista módon dolgozik. A gyorsfalazás egyik úttörője itt a megyében, Kiss Istvánmal és társaival együtt. Nos, ha igaz lenne Fekete elvtárs állítása, akkor Labonc elvtárs se lehetne ma Kossuth-díjas.

Ennél a témánál különben megremkedünk egy pillanatra, mert Fekete elvtárs közbevet. Nem hiszi ő azt, hogy Labonc többet tegeztél falaznak be mindennap. Ugy véljük, hogy a GÖCS lakásépítkezésen nem veszik zokn, ha Fekete elvtárs kilátogat, és próbát csinál. Labonc Mihályék állják a sarat, csak állja Fekete elvtárs is.

Még egyet. Szó volt abban a bizonyos levélben a normáról is. Hogy feszes és nehéz túlteljesíteni. Aztán meg, hogy a szoros norma mellett nincs idő a fiatalok oktatására. Vajon így van-e ez?

Persze az: nem mondhatjuk, hogy minden a legismábban megy. A Benedek téri lakásépítkezésnél most is hibák vannak a dolgozók jogos bérének kifizetése körül. Egyes műveleteknél talán az idő is szoros. De egészében a kidolgozott normák mégis helyesek, mert sokéves megfigyelés és tapasztalat alapján készültek el. Példának juttat elég Fekete elvtársat mint kőművest idézni. Az idős szakmunkás társával, Cseke elvtársal együtt 112 százalékos átlagteljesítményt ért el júliusban.

Talán beszélhetünk még sok más dologról is, de a továbbiakról majd legközelebb. Befejezésül csak annyit: komoly hiba az, hogy nyílt vitába sosem bocsátkoznak a mi elvtársaink. Gyakran maguk is elhallgatják a helytelen zeteket, ahelyett, hogy azonnal szőnyegre vinnék a dolgot és válaszolnának. Pedig megérné. De még mennyire!

K. T.

Híradás

Sáránról

(Tudósítónktól)

Olvasom a Néplap-ban, hogy milyen szép cséplési eredmények vannak megénkben. Arról szeretnék most hírt adni, hogy mi sem maradtunk azért el. Sáránról például Hegyesi Imre traktoros, Kardos Imre munkacsapatával naponta 280 mázsától 310 mázsáig cséplésel, Eszenyi István traktoros Kelemen Sándor munkacsapatával sem tétlenkedik, mert naponta 180, 200 mázsa terményt cséplenek el. Sáránról a Haladás Termelőszövetkezet úgy a kalászos, mint az aprómagvak cséplését

befejezte. Most a kombáj szalmát hordják le a tarlóról. Ez a termelőszövetkezet is jó átlagtermést ért el. Búzából az átlagtermés 13 mázsa 17 kiló, őszi árpából 16 mázsa 14 kiló, rozsából 10 mázsa 80 kiló. Ugyanígy a kapásoknál is a tervezettnél jóval magasabb lesz az átlagtermés. A sáránai Dózsa Termelőszövetkezetben is lendülettel folyik a hordás és cséplés. Szerdára, augusztus 10-re itt is befejezést nyer a cséplés. A termésátlag a Dózsa-területen is magasabb lesz, mint az aprómagvak cséplését

Ez is előfordul...

★ IRTA: V. SZISZÓJEV ★

Ha túzhányó tört volna ki Margarita Szemjonovna lába alatt, az sem ráta volna őt meg annyira, mint lányának, Lenocsának a kijelentése. Nem használtak sem a valerjáncseppel, sem a meleg borogatások a fejére. Az orvos idegösszeroppanást állapított meg.

Margarita Szemjonovna kezei visszatasított mindenféle gyógyszert, és elhaló hangon közölte a körülötte sürögődőkkel:

— Hagyjatok nyugodtan meghalni. Ugy sem élem én ezt túl...

De vajon mi történt? Micsoda borzalmas bűnt vallott be anyjának Léna?

A lány most érettségizett, s alig kívántak neki szerencsés utat az iskolában, Margarita Szemjonovna máris akitőbe lépett. Legelőször is felhívta a telefonon az egyik ismerősét, aki a Szimnyevszeti Főiskolán tanít, aztán egy másikat, aki pedig az Idegen Nyelvek Főiskoláján dolgozott. Annak a szilárd meggyőződésének adott kifejezést, hogy egyedül ezek a tanítványok mentik őt, hogy falak és diákjaink közé fogadják Lenocsát. Aztán mindenesetre „felcsöngett” ismerősének ismerőseit is. Margarita Szemjonovna véleménye szerint minden a legelőkeltebb rendben volt, már csak az maradt hátra, hogy beadják az iratokat, amikor Léna kissé elfogódottan így szól:

— Anyuka, én elhatároztam, hogy... Ne haragudj, úgy döntöttem, hogy gyárba megyek dolgozni. Még pedig az autógyárba. Az évfolyamomból tizen is oda pályáznak. Járunk a gyárban, körülnézni,

ismerkedni. Nem is hiszed, milyen érdekes! Lehet, hogy aztán beiratkozom a műszaki főiskolára... Tudod, úgysem lesz belőlem soha színész, az idegen nyelveket meg nem szerettem a középiskolában sem.

Nos hát, ez a vallomás részta meg annyira Margarita Szemjonovná. Első pillanatban azonban még azt hitte, hogy tréfával sikerül elújni a dolgot.

— Elképzellek téged, mint munkásnőt! Ha, ha... kezes-lábasban a gép mellett, meg manikűrözött kezekkel, ha, ha...

A vihar akkor tört ki teljes erővel, amikor Margarita Szemjonovna meggyőződött arról, hogy a lánya komolyan gondolta a mondottakat. Még aznap este repült a távirat Szocsiba, ahol a családív szabadságát töltötte: „Lénának elment az esze, pont, halálomon vagyok, pont, azonnal gyere, Rita”. Másik két hasonló táviratot küldött Krasznodarba és Sztálingrádba Olga néni és Klava néni. Másnap reggel kezdetét vette a telefonon értesített ismerősök zarándokjárása. Minden újabb érkező hosszasan időzött a beteg szobájában, majd kilépett onnan suttogva fordult Lénához:

— Még meg lehet menteni őt. Mondd neki, hogy minden csak tréfa volt...

Aztán, mintegy véletlenül azt is közölte a lánnyal, hogy az ő Borájuk vagy Tomocs-kájuk már beadta kérvényét a főiskolára és egy jó ismerős minden segítségét megígérte, s hogy egy bizonyos Tanyja nem talált magának férjét,

mert rendes férfi ma már nem választ magának olyan feleséget, akinek nincs főiskolai végzettsége. Léna hősiesen tartotta magát: annál is inkább, mert kérvényét már beadta a gyárba.

Másnap este repülőgépben hazakereszt Szocsiból a családját; majd megjöttek a néni is Krasznodarból és Sztálingrádból. Összeült a család tanács Léna részvétele nélkül. Az elnöki tisztséget Margarita Szemjonovna töltötte be.

— Egy tudományos munkatárs lánya — nyitotta meg az ülést zokogását visszafojtva — és egyszerű munkásnő! Képzeld csak el... Mit mondanak az ismerősök! És mit gondol majd Iván Szemjonovics professzor? Mindenki bennünket fog majd vádolni azzal, hogy nem gondoskodtunk a lányunk megfelelő tanításáról... Te pedig miért hallgatsz, mint egy csuka? (Ez a férjének szölt.)

S aközbe z savakat intézte, fesszene járkált a szobában fel és alá, kezében egy folyóirattal. Sehogy sem mert kitalálni azt, ami a szívében fesszik. Végre összeszedte minden erejét és halkítva dörogó basszus hangját, nagy nehezen kinyögte:

— Csak ne idegeskedj, Margarita... Hiszen tudod, hogy én soha nem találtam semmi megvetni valót a fizikát munkában. Diákkoromban, a nehezebb években még magam is fát rakodtam az állomásokon. Aztán meg, bevallom, nem is akarok beavatkozni ebbe a dologba, nem beszélhetem le róla Lénát, nincs jogom hozzá...

— Nincs jogod hozzá? — sivitotta Margarita Szemjonovna. — Talán bizony nem tekintend őt a lányodnak? Erre a családfő kinyitotta a kezében tartott folyóiratot

fajta

it. Nagy az NDK s 5 baráz-kéket is a érdeklő-hatnak a szecska-vá-kisgépek könnyen igen gaz-

nagy- és Strassfurti kikisér-sorozatot ahol né-hertetik a belést. A bemuta-sz kiáll-jnemét és szakve-látogató-ési mód-ak azok

agvan rá, pokratikus gazdasági pen ügy, szentközi állítás — ötlelet, gal segíti gazdasági el gyors-forma-gazdasá-

szítottak bonát ke- elem TSZ hánk meg- pen meg- évi jöve-m József lisítő

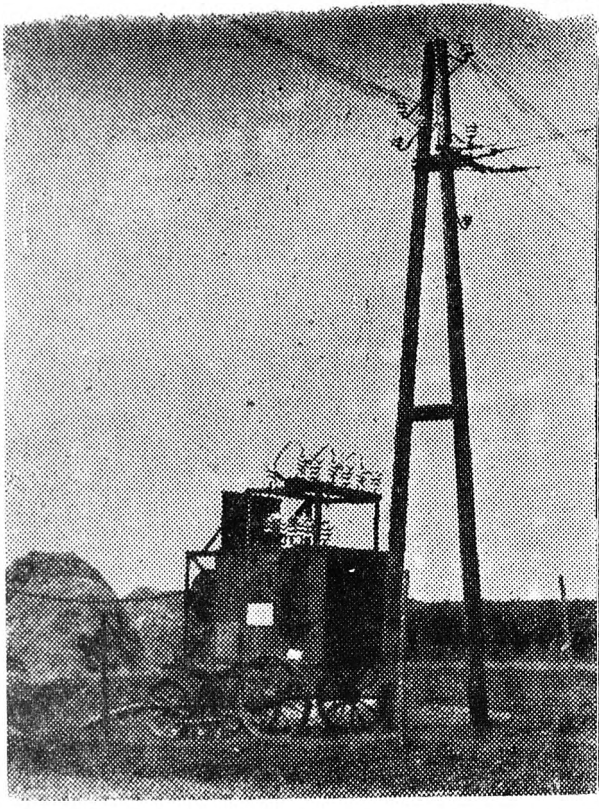
ki beadá-zódott 281 ül 305 ki-ásárlásra: a követte-ára kötött-ert pedig tanácsos, feleslege felvásá-rák Sándor b. titkár

st ma-ülögé-előre. magya-jörője k. Ter-felada-gasság-felett, gondo-a ha-üzem-ral, ha-ökrokro-leikop-nem-ekedni

atott. pterek-ek, ha-natiku-utorról a. Söt. mindkét a szol-han le-ant a-és a földre,

tia az-ikopter-egesen-Hátul a lép-s után-ó ga-brású-ekedés-ke es-repülő

A megyében 20 mozgótranszformátoros VILLANYCSÉPLŐ DOLGOZIK

Az ideai cséplés munkáját a megyében 62 helyen gyorsítják azzal, hogy villanycséplőket állítottak be. Felszábadultak így a traktorok a tarlóhántás, másodvetés végzésé-

re. A villanycséplő munkáját megkönnyítette egy újítás, mely *Haennel Tivadár* és *Dézi Ferenc* érdeme. Ők alkalmazták először a megyében már az elmúlt esztendőben a mozgótranszformátort. Kerekre szerelt készülék ez, melynek segítségével mindenütt lehet szérűt kialakítani és csépleni, ahol villanyvezetékek húzódnak. Ez az igen praktikus berendezés megkönnyíti a villanycséplőgépek üzemeltetését, mert a termelők közvetlen a magasfeszültségű vezetékek mentén hordhatják össze búzatábláikon az elcséplésre váró keresztet. Az ötletes mozgótranszformátor mindenütt felállítható és bekapcsolható a magasfeszültségű vezetékre. Az elmúlt esztendőben a megye területén tíz mozgótranszformátor működött és különösen Hajdúbószormény, Biharkezes és Téglás határban csépltek el segítségével nagy mennyiségű gabonát. A megye területén jelenleg 20 mozgótranszformátor van üzemben. Igen jó eredménnyel cséplenek a Biharkezesi Géppallos, valamint a Mezősasi Géppallos körze-

tében, de a többi helyen is a megyének. Ennek az újítással létrehozott berendezésnek igen nagy előnye, hogy nem kell végleges leépíteni a villanycséplésekhez az oszlopokat. A transzformátor kocsi van szerelve és mozgókábel segítségével 400 méteres körzetben lehet vele csépleni. A Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat dolgozói nagy segítséget adtak a villanycséplőgépek és mozgótranszformátorok üzembe állításával. *Petróci Mihály* üzemvezető és *Nagy Imre* művezető a Tiszántúli Áramszolgáltató Vállalat derecskei üzemének működési területén 33 villanycséplőgépet áramellátása terén adtak igen nagy műszaki segítséget. A villanycséplőgépek folyamatosan működnek éjjel és nappal, igen tisztán és kevese szemvesztéssel cséplenek. A helyi tanácsok mezőgazdasági osztályai tevékenykednek úgy, hogy a villanycséplőkhöz tartozó gépjárművel a gabona, s ez most a legfontosabb feladat.

Ötven éve megmozdult a debreceni munkásság is

Ötven évvel ezelőtt, 1905. januárjában megtartott hírhedt Tisza féle képviselőválasztások után nagy lendületet vett a debreceni munkásmozgalom. Nem volt az évek olya hónapja, amelynek egyik vasárnapjára ne kértek volna a város polgármesteri hivatalától gyűlések tartására engedélyt, illetve az erre vonatkozó bejelentések hatóságos tudomásulvételét. Az Állami Levéltárban lévő iratok alapján érdekességet nyújtó szolgálatnak arra nézve, hogy az ipari munkásság mennyire elégedetlen volt sorsával. A mozgalom középpontjában két cél állott: a politikai jogfosztottság megszüntetése és a nyugodt megélhetést gátló alacsony bérek emelése. Ott évtizedek elmúlása után azonban nehéz az elhangzott nyilatkozatok és események részleteit megismerni, mert a hatóságok és az egykorú sajtó lebecsülő mozdulattal kezelték a nagy jelentőségű mozgalom eseményeit. A gyűléseken jelen volt rendőrségi kiküldöttek jelenléte például sohasem az elhangzott beszédek tartalmát adták vissza, hanem csak megállapították, hogy „a gyűlés rendezője nélkül folyt le a beszédek”. A rendőrségi jelentés referáda csak akkor jelent meg, ha a gyűlés felszólalt a gyűlést, vagy ha a jelenlévők „izgaga módon viselkedtek” és lázító beszéd hangzott el.

A darabont kormány ellen

A munkásmozgalomnak kedvezett a politikai bizonytalanság is, mely az országban uralkodott. Tisza István pártjának bukása után is a kormány ellen állott, mert a király nem akarta a függetlenségi és 48-as párt parlamenttől többséggel kinevezni az új minisztereket és inkább a bécsi erők uralkodó terveinek megvalósítása érdekében minden vállalkozó Fejérváry Gézárt bízta meg a kormány megalakításával. Erre a szöveget kellett ellenzéki pártok a nemzeti ellenállás megszervezésével válaszolni. A munkásság a saját útját választotta, nem csatlakozott az ellenzékhez, hanem figyelte az egyre tornyosuló eseményeket és megpróbálta kiharmonizálni jogait. Az adott körülmények között azonban csak az ellenzék mellett tartott gyűléseken követelhetett nyilvánosan az általános titkos választói jogot és gazdasági helyzetének javítását. A helyzet teljes megismeréséhez tartozik még, hogy a rendfenntartás, a személyi és vagyonbiztonság megóvása ezidőben nem volt állami feladat, ha-

nem a város kötelessége. A fennálló városi rendőrség, noha különálló szerv volt, mégis lényegében a polgármestertől és a törvényhatósági bizottságtól függött. Tehát önállóan nem cselekedhetett, hanem a kiadott rendelkezések szerint járt el. A rendőrség élén Végh Gyula főkapitány állott, egy öreg, tehetetlen, beteg ember, akinek munkásellenes gondolkodása és a modern eszméiről való idegenkedése a munkásmozgalomra nézve igen sokszor teremtett káros következményeket az érdekeltségűk között. Ő adott bizalmatlanul a munkásmozgalomról a polgármesternek.

A munkássághoz csatlakozó és szavazati joggal bíró kisiparosok támogatásával az első és második kerületben képviselőjelölteket állítottak s ezek támogatására több gyűlést tartottak. Az egyik ilyen négygyűlést Nagy István, Kovács Gábor, Vas Zoltán, Kovács Ferenc, Barna György, Kántor Bálint, Bakó János, Kozák István, Turai Gyula és Kandra György hívták össze a város háza udvarára január 22-én délelőtt 10 órára. Dermesztő hidegben mintegy öt-száz érdeklődő hallgatta meg a beszédeket. A rendőrségi jelentésben a következő beszámoló adja a főkapitány a gyűlésekről:

— A város háza udvarára összehívott gyűlés megtartott egyhárszáz egyen jelenléte. Beszédet mondott Kardos Jakab budapesti kiküldött, továbbá Gál István debreceni „fizetett” agitátor. Az ülést a szociáldemokrata párt általános elveit fejtegette, a pártot való bejelentés bűzditotta a közönséget, utóbb pedig a városi tanácsot és a polgármestert támadta azért, mert a nagy hideg dacára a város háza tanácstermét nem bocsátotta rendelkezésére a munkásságnak. A gyűlés rendezője nélkül ért véget. Ugyanaznap délután két órára a timár társulati áruscarnokban Pákozdi István, Pákozdi András, Szilágyi Ferenc, Nagy János, Hadi Pál, Nemes György, Benke Ferenc, Lada István, Szőlősi János, Lakatos Sándor, Erdődi János és Gyöngyösi Mihály hívták össze gyűlést a munkásság érdekeit képviselő jelölt programbeszédének elmondására. De mint a másnap adott rendőri jelentés közölte a polgármesterrel, a gyűlést részvétlenség miatt nem tartották meg. Január 22-én még ez a jelentés szól:

— „Az elmúlt három hét alatt voltak munkásmozgalmak a Hoffmann és Kronovics nyomdában és a MÁV gépjá-

vitóban. Ezek némi „berharcoszerű” megmozdulások voltak, azonban mindkettő „idejében és simán” elfojtott”. Pál János, Labonc András, Szajkó László az Otthon vendéglőbe hívták egybe az építőmunkások gyűlést ezzel a napirenddel: Az országos szövetségbe való beolvadás kérdése, helyzetünk javítása, a munkarendváltás bizottság megválasztása. A főkapitány a gyűlésekről örömmel jelentette a polgármesternek, hogy részvétlenség miatt nem lehetett megtartani.

Egy hátor bõripari munkás

Boldisár Kálmán rendőrfőkapitány jelentette a felsőbb-szintre, hogy a függetlenségi és 48-as párt által a Bika nagyerőműben összehívott képviselői bizottságot Bakonyi Samu és Thaly Kálmán tartották beszédet. Thaly felszólalása során egy Szatmári Ferenc nevű cipész, ismert szocialista agitátor közbeiktatott: Hát a választójogról mikor beszél? A körülötte lévők lepiszegették, majd a szónok kérése a közönséget, hogy haligassék meg nyugodtan. Szatmári erre közbeszűtve: Eljen a szocializmus! Erre a haligatóságból többen megragadták a bator cipész munkást és a terem elől elvitték. Szatmári ellen a rendőrség botrányokozás miatt eljárást indított. A munkásmozgalom további fejleményeiről szólunk az újabb jelentések.

Március 5-én Nagy Lajos, Bucsai Lajos és Bányász Mihály építőmunkások az olajütőben „Kis Kassa” vendéglőbe hívták össze a gyűlést. A tárgysorozatban az általános választójog és a sajtó szerepelt. A rendőri jelentés szerint kétszázal többen jelentek meg a gyűlésen, amely rendben folyt le.

Március 12-én Nagy Sándor és több társa vas- és fémipari munkások a Kisipari vendéglőbe hívták össze a szakmai dolgozókat gyűlésre. A rendőrség a gyűlésekről így referált: Gál István ismert, „fizetett” szocialista agitátor beszélt két óra hosszat 45-50 főnyi hallgatóság előtt, melyben a politikai pártokat súlyos szavakkal ítélte el. Később a titkos választást és a választójog behozatalát követelte. A hallgatók megéljenek. (Ez is bűn volt a rendőrség szemében.) A főkapitány rövid összefoglalóban jelenti, hogy az elmúlt héten figyelemreméltó esemény a szocialista mozgalomban nem volt.

Március 19-én a cipész és csizmadia szakma sem maradt el a mozgalmaktól. A szakmabeli munkások és a kisiparosok a „Korona” vendéglőben tartották meg gyűlésüket, melyért a felelősséget Kántor Lajos, Szécsényi Bálint és Püspök János vállalták. A gyűlés előtt röpdélőket osztogattak, melynek szövegéből ezt közöljük:

Általános választójogot!

Követeljük a sítz munkáslését, az önálló választójogot, az általános választójogot. Szaktársak! Az országban a munkásság, mint egy ember talpraállott az útja a titkos választójogért, csak a debreceni cipész-csizmadia munkások nem tördük ez-e? A közönyösség annyira alkodik rajtuk? Ez vegyünk rájuk. Tovább itt van a szocializmus. Eziránt az iparosok kongresszusán foglalkoztak és határoztak. A legtöbb elfogadott kiadja a munkát, és a munkások nem állt fel. Ezt szükséges nekünk kivívni és a munkaadókat rákényszeríteni, hogy melyeket állítsanak fel, mert úgy a mi, mint az érdekeik. Mindnyáján ott legy-

A gyűlés lelkes hangulatban folyt le és bejelentették, hogy a harcot jogaikért tovább folytatják. Az Olajütőben a földművesek és a malom munkások jöttek össze gyűlésre. A rendőrség kiküldötte, Mile Pál rendőrfogalmazó volt. A gyűlés összehívta Nagy Sándor, Fülöp Sándor és Szabó János.

A rendőrség március 22-én kelt tájékoztatójában közli, hogy több mint kétszázan jelentek meg a gyűlésen, az általános titkos választójog és a sajtótámogatás című pontokhoz „Gál István agitátor” szóval, Határozati javaslatot fogadtak el, mely szerint, ha az új kormány a szociáldemokrata párt által beadott memorandumot figyelembe nem veszi, s az általános választói jogot programjába nem foglalja, akkor a debreceni munkások csatlakozni fognak az országos sztrájkhoz. Felhívta végül a jelenlévőket, „jobbára” a piacon ácsorogni szokott napzámásokat”, hogy a Petőfi emlékére tartandó felvonuláson minél többen vegyenek rész. Szóltak még Angyal Károly, és Haraszti Lajos napzámások „igen zürzavaros formák között”. Egyéb kényes rendezője nem történt.

(Folyt. köv.)
Gara Pál

A RÁDIO mûsora

- Vasárnap**
KOSSUTH-RÁDIO
4.30: Reggeli zene, 8: Hírek, 8.10: Édes anyanyelvünk... nóra, 8.15: Egy falu — egy nóra, 8.55: Földmunkások nappala, 9: Zenei Újság, 10: Vasárnapi Level, 10.10: Megdölelek a versem végén, 11: Kínai zene, 12.15: Jó ebédhez szól a nóra, 13: Jó munkáért — szép munkáért, 13.30: Hangos napjár, 14.15: A Magyar Rádió szimfonikus zenekarának hangversenye, 15.07: Dalok és hangversenyek, 15.30: Egy hét a külpótlakban, 15.45: Szív küldi, 16.15: Arcképcsarnok, 16.45: Könnyű zene, 17.40: Kínai Kalandárium, 18.40: Táncczene, 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Esti Híradó, 20.20: Magyar népi muzsika, 20.55: Felöltöztünk — az ifjkorról, 21.30: A vasárnapi sport, 22.10: Strauss operettjeiből, 23: Zenekari hangverseny, 0.10: Népzene, 0.22: Himnusz.
- PETŐFI-RÁDIO**
8: Fúvószena, 8.30: Evangélikus vallásos feldrma a stúdióból, 9: Színes magyar muzsika, 9.30: Miska bácsi lemezsládája, 10.10: Szív küldi szívnek szívesen, 11: Beethoven-hangverseny, 12.15: Könnyű zene, 12.30: A világirodalom humorosa, 13: Művészek, 14: Operettmalach, 15: Helyszíni közvetítés a Kossuth Klubból, 15.20: Pecsátszücsület. Opera egy felvonásban, 16.47: Dalok, 17: Az arany, 17.40: Délutáni hangverseny, 18.35: Nyári frémölés, 18.55: Hírek, 19.20: A Magyar Rádió népzeneke játszik, 20.20: Lapozzunk, 20.35: Táncczene.
- Hétfo**
KOSSUTH-RÁDIO
6.30: Színházak mûsora, 8.10: Zenekari hangverseny, 9.20: Gyermekrádió, 9.40: Iskolai híradók, 10.30: Mesejáték, 11.10: Mai operákból, 11.30: Egyről — másról, 12.00: Hírek, 12.10: Szívet peretnek, 12.45: A Babilon élvilága, 13: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 14.15: Utóhíradó, 14.40: Húsz éves kalendárium, 16: Most így okos Domokos, 16.25: Nyári muzsika gyermeknek, 16.40: Kamarazene, 17.10: Válaszok haligatóinknak, 17.30: Egy falu — egy nóra, 18: Riportmûsor, 18.20: Kórusművek, 18.40: Ifjúsági mûsor, 19: Emékeztünk, 19.05: Kórusok, 19.20: Táncczene, 20: Esti híradó, 20.25: Néger dalok, 20.50: Szórakoztató zene, 21.10: Eljtsuka Hirosmában, 22.25: Európa hangversenytéméből, 23.15: Dalok a tájáról, 0.10: A Menyecske együttese énekel.
- PETŐFI-RÁDIO**
14: Operaréslétek, 15: Zene a Föld körül, 16: Rádiójáték, 16.30: Népi együttesek mûsorából, 17: Alexanderov — Kórusműveiből, 17.25: Filmzene, 18.20: Engels munkásságából, 18.40: Blanter melódiák, 19: Magyar zongoraművek, 19.20: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20.20: Sporthíradó, 20.40: Táncczene, 21.10: Népdalok, 22: Esti hangverseny, 23: Mûsorzárás.
- Kedd**
KOSSUTH-RÁDIO
8.10: Népek zenéjéből, 9: Indulók, 9.15: Ifjúsági mûsor, 9.40: Dalok a táborról, 10.10: A könnyű zene kedvelőinek, 11: Lányok, asszonyok, 11.15: Glazunov Ardanító, 11.30: Magyar fúvós zenekarok mûsorából, 11.45: Barszanyi Dániel műveiből, 12.10: Színes magyar népi muzsika, 13: Könnyű hangszerszólók, 13.30: Operettalok, 14.15: Hangverseny gyermekeknek, 15.10: A nemzeti opera kinéséből, 16: Ifjúsági rádiójáték, 17.10: Gondnokok, 17.10: Válaszok haligatóinknak, 17.30: Szív küldi, 18: Tudósok a technika fejlesztésért, 18.20: Föld Horváth Gyula zenekara játszik, 18.53: Pílantás a nagyvilágba, 19: Emékeztünk, 19.05: A Magyar Néphadsereg Mûvészegyüttese játszik, 19.25: Suppéus Strauss műveiből, 20: Esti híradó, 20.20: Táncczene, 20.50: Szilárd jellem — 21.30: Bartók zongoraműveiből, 22: Hírek, sport, 22.15: Magyar népdalok, 23: Hanglemezek, 0.10: Solti Károly magyar noták énekel.
- PETŐFI-RÁDIO**
11.30: Mûsorzárás 14: Népek zenéje, 15: Halló, itt Bukarest, 16: Népdalok és csárdások, 17: Hanglemezek, 17.30: A nürnbergi per c. könyvet ismerteti Félix Pál, 17.45: Táncczene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országából, 20.55: Táncczene, 21.30: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 22: Hanglemezek, 22.10: Zenekari hangverseny, 23: Mûsorzárás.
- Szerda**
KOSSUTH-RÁDIO
6.30: Színházak mûsora, 8: Mûsorismertetés, 8.10: Népszerű operaréslétek, 9.20: Az úvegcsengő, 10.10: Johann Strauss leveleiből, 10.30: A part alatt, 11: Kórushangverseny, 11.30: Hanglemezek, 12.10: Táncczene, 13: Távlatok 13.20: Ifj. Kovács Imre és zenekara játszik, 14.15: Utóhíradó, 14.40: Ajándékfelvételinkből, 15.10: Kisipitányi ifjúsági rádiójáték 15.30: Zenekari hangverseny, 16.40: Válaszok haligatóinknak, 17.10: Riportszemle a világ körül, 17.25: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 18: A virágzó mezőgazdaság útján, 18.30: Szív

küldi szívesen, 18.58: Ismeretünk ma esti mûsorunkat, 19: Emékeztünk, 19.05: Jó munkáért — szép munkáért, 20: Esti Híradó, 20.20: Táncczene, 20.55: A lakóház-építkezésről, 21: Zek Zoltán szerzői eszje, 22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25: A Magyar Állami Hangversenyzenekar játszik, 23: Hanglemezek, 23.35: Balassa Tamás zongorázik, 0.10: Népzene.

PETŐFI-RÁDIO
11.30: Mûsorzárás 14: Mûvészek, 14.40: Könnyű zene nagyzenekara, 15.20: Klasszikus operettek, 16.20: A halhatatlan csavargó, 16.50: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 17.20: Tudományos híradó, 17.40: Maria Tauberova énekel, 17.58: Kamarazene, 18.30: Orszonyelvtanfolyam 18.50: Régi magyar operétekből, 19.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 20: Hanglemezek.

Csütörtök
KOSSUTH-RÁDIO
8: Mûsorismertetés, 8.10: Zenekari hangverseny, 9.20: Cseh népmese, 9.40: A Gyermekrádió mûsora, 10.10: Magyar dalok, 10.50: Délelőtti hangverseny, 11.30: Vinkler úr, 12.10: Operaréslétek, 13: Kína Herkules, 13.20: Operett-széletek, 14.15: A Rádió Gyermekújság mûsora, 15.10: Népek zenéje 15.25: Az épülő kommunizmus nagy országában, 15.55: Fúvószena, 16.20: Édes anyanyelvünk, 16.35: Szív küldi szívnek szívesen, 17.10: Válaszok haligatóinknak, 17.25: Egy falu — egy nóra, 17.55: Pílantás a nagyvilágba, 18: Terveink, 18.20: Mai operettek, 18.58: Ismeretünk ma esti mûsorunkat, 19: Emékeztünk, 19.05: Ifjú Ifjú, 19.30: Táncczene, 20: Esti Híradó, 20.20: Szórakoztató zene, 21: Szülőknek — nevelésről, 21.20: Hanglemezek, 22.15: Gáspár Ernő és zenekara játszik, 22.45: Az ellentétek, 23.05: Eji zene.

PETŐFI-RÁDIO
11.30: Mûsorzárás, 14: Zenekari muzsika, 14.40: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 15.20: Hegedűmuzsika, 16: Szórakoztató zene, 16.30: A Gyermekrádió mûsora, 17: A VII. zenei versenysorozat mûsorából, 17.25: Előadás, 17.40: Népek dalai, 18: Hanglemezek, 18.34: Déri Pál énekel, 19: Kard és kocka, 20.10: Könnyű zene, 21: Kamarazene, 21.30: Sporthíradó, 21.50: Vidám kórusok, 22.20: Zenekari hangverseny, 23: Mûsorzárás.

Péntek
KOSSUTH-RÁDIO
8: Mûsorismertetés, 8.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik, 9: Tömegdalok, 9.20: A Gyermekrádió mûsora, 9.40: A Gyermekrádió mûsora, 10.10: Szólóművek 10.30: Ovodások mûsora, 10.50: A nagy muzsika, 11: Lányok, asszonyok, 11.20: Két részlet, 11.30: Régi magyar operákból, 12.10: Nyári Károly és zenekara játszik, 12.35: Utóhíradó, 13: Táncczene, 14.15: Magyar népzene, 14.40: Ambrózi Béla zongorázik, 15.10: Hívnak az utak, 15.30: Hanglemezek, 16: A Gyermekrádió mûsora, 16.20: Fesztálok sporthíradója, 16.40: Mai magyar dalok, 17.10: Előadás, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Riportmûsor, 18.20: Nagy népi zenekarok mûsorából, 19: Szívműk szerint történet, 19.05: Jó munkáért — szép munkáért, 20: Esti Híradó, 20.25: Szimfonikus zene, 22.15: Szórakoztató zene, 22.15: Tíz perc külpolitika, 22.25: Tánccel billentyűk 22.50: Mosolyunk messze száll, 23: Meselelő muzsika, 23.40: Szórakoztató zene.

PETŐFI-RÁDIO
11.30: Mûsorzárás, 14: Operaréslétek, 14.50: Népi kórusok, népi táncok, 15.30: Mozart-művek, 16: Szívet peretnek, 16.40: Zenekari muzsika, 17.30: Előadás, 18: Kamarazene, 18.30: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Kórushangverseny, 19.25: Előadás, 19.40: Népzene, 20: Táncczene, 21: Magyar népdalok, 21.30: Sporthíradó, 22: Operaréslétek, 23: Mûsorzárás.

Szombat
KOSSUTH-RÁDIO
8: Mûsorismertetés, 8.10: Zenekari hangverseny, 9.20: A Gyermekrádió mûsora, 9.45: Kis muzsikusoknak, 10.10: Nyári délután, 11.32: Orvosi tanácsok, 11.42: Kórusok, 12.10: Zenei hétvége, 13: Ifj. népdalok, 13.40: Fúvószenekari hangverseny, 14.15: A mosoly muzsikája, 15.10: Szív küldi szívnek szívesen, 15.40: Előadás, 16: Fatai művészek muzsikálnak, 16.40: Ráca Aladár cimbalmozik, 17.10: Népi zene, 17.40: Válaszok haligatóinknak, 18: Táncczene, 18.15: Az épülő kommunizmus nagy országában, 19: Szívműk szerint törvény, 19.05: Utóhíradó, 19.10: Szombati muzsika, 20: Esti Híradó, 20.25: Tarka-barika, 22.15: Táncczene, 0.10: A Magyar Rádió népi zenekara játszik.

PETŐFI-RÁDIO
11.30: Mûsorzárás, 14: Operaréslétek, 15: Tömegjáték, 16.20: Az opera művészei, 16.20: Táncczene 17.05: Ifjúsági mûsor, 17.30: Szív küldi szívnek szívesen, 18: Kenyészegés, 18.30: Szimfonikus zene, 18.54: A zeneirodalom legszebb dalai, 19.30: Külpolitikai kalauz 19.40: Klasszikus operétekből, 20.30: Sporthíradó, 20.40: Híradó, 20.50: Időművészek mûsorából, 21.20: Népi zene, 22: Zenekari hangverseny, 23: Mûsorzárás.

II.

A közelmúltban hírről, hogy Dani Imre a Magyar Dolgozó Hajdú-Bihar megyei tanács mezőgazdasági vezetője egyhónapos nyaralást tett a Szabolcs megyei Mezőtúrában. Dani elvtárs meglátogatásának első és legfontosabb célja a gyönyörű város és környékéről meglátogatás. Most arról híreket hallunk, hogy Dani Imre meglátogatását a Mezőtúrában, ahol Dani Imre meglátogatásának első és legfontosabb célja a gyönyörű város és környékéről meglátogatás. Most arról híreket hallunk, hogy Dani Imre meglátogatását a Mezőtúrában, ahol Dani Imre meglátogatásának első és legfontosabb célja a gyönyörű város és környékéről meglátogatás.

A kiskertben

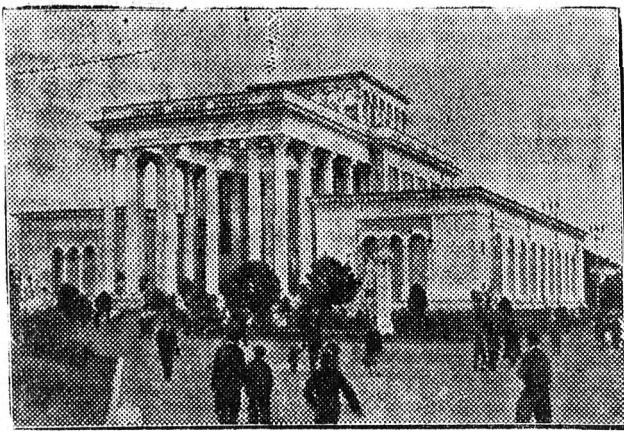
tos szinesdett körték már csúcsos vonalakban, mint aiat alakot bent. A cseresznye is huzadozott, itt-ott színt kent rá az Remegő fény iltis, a fecskék meg résztek, mintha akartak volna Laki József, a Dózsgávodatvezető azont észre sem vette. zott. Nem kis dol válközs, s hogy hangyjon magán, s figyeln.

Az asszony ez varon a csirkék között a nagylán zott, amolyan zse hóló anyai hango zott mégis ott g rártartásig, a bus hógnye, mikor m szebb lány a Ju ban, mert ezen a megszépült, mint valy még amolya hógó sülőlány a egy pár hónapja baszókkenő na hógó legény leg rá meri vetni a s még a kezemű a brigádban olya maga mögött ne eddig is több n van, mint némely Szép, szép lány mosolygott befelé egyre haragosabb lett. A két kis je magos és a újabb és újabb mindig kikerült bárhogy pergett zemeiket, sohas lépescsalni a csi a szakajtót düh vágta és üldözö Lábai szikáran vitték, s a két ényeg kókadtabi az udvaron. Mé őket a kerítés kor kiállítás riam munkájába.

— Julius te, J zott Laki hangja egy lavor vizet, le magam.

Az asszonyra percre ráderme kenés és ez é

UTJEGYZETEK A SZOVJETUNIÓBÓL

A Kaukázusi Szuverén Köztársaság pavilonja a mezőgazdasági kiállításon

II.

A közelmúltban hírt adtunk arról, hogy Dani Imre elvtárs, a Magyar Dolgozók Pártja Hajdú-Bihar megyei Bizottságának mezőgazdasági osztály vezetője egyhónapos tanulmányutat tett a Szovjetunióban. Dani elvtárs moszkvai tartózkodásának első élményeiről, a gyönyörű város szépségeiről és érdekességeiről már beszámoltunk. Most arra kértük, hogy ígértesse híven mesélnie el, mit látott a Moszkvában lévő állandó jellegű Szovjet-Össz-szövetségi Mezőgazdasági Kiállításon, Dani elvtárs kérdésünkre készségesen teljesítette a követelemet mondván: — Egy nap híján teljes hétig tanulmányoztuk a mezőgazdasági kiállítást, a világ legnagyobb kiállítását. Méreteinek értékelésére elmondok néhány adatot. Területe 207 hektár, melyen több mint 300 építmény áll, ösztérőfogatok meghaladja a 2 millió köbmétert. Aszfaltozott útjainak együttes hossza 35 kilométer, az utaknál mintegy 30 kilométer kivevő árnyas zöld fasorok díszítik. A kiállított anyagot 76 pavilonban mutatják be. Az ezekhez tartozó kisegítő terület 260 hektár, ezen szőlők, gyümölcsösök, erdők, Micsurin-telepek vannak. A Micsurin területét maga 65 hektár, 300 fajta gyümölcs és egyéb fával. A kiállítás területén az elmúlt években összesen 40 000 élőfát telepítettek. Nagyjából kör alakúknak tekinthetjük a kiállított területet, melynek átmérője körülbelül 3 kilométer. Az elmúlt évben, de idén is nem egyszerű volt olyan nap, hogy a látogatók száma meghaladta a 300 000-et. Idáig ötvenegy országból érkezett számos külföldi küldöttség tekintette meg a kiállítást.

Első útnak a gépesítési pavilonba vezetett. Mint érdekességet megemlítem, hogy aki végig akarja vizsgálni az összes kiállított gépeket, annak 19 kilométert kell gyalognia. Mi tehát, bár két napot töltöttünk ott, csak egy részét láttuk a

hatalmas, ezerféle érdekességgel szolgáló gépkiallításnak. Arra természetesen ennyi is elég volt, hogy hiteles képet alkothassunk magunknak a szovjet mezőgazdaság igen fejlett és egyre fejlődő gépesítéséről.

A pavilon főbejáratát magas alapzaton jobbról is, balról is három-három T-54-es lánctalpas traktor díszíti, melyek csaknem belevesznek az épület hatalmas arányába, s szinte játékszerűen látszanak a monumentális alkotás hatalmas kapuival. Bent a pavilonban és a hozzátartozó 12 szabad térségen különféle alakú és rendeltetésű gépek ezrei kápráztatják el a nézőt. Nagyon megnyerte a tetszést az univerzál szörőgép, mely lánctalpas traktor által vontatott pótkocsiból áll. A kocsit tíz tonnára méretezett rakterületét megtöltik sztrávkoszlóval, s a szántóföldön menneközben az aljába épített rázószerszék egyenesen szétszórja a kocsit tartalmát.

De igen érdekes volt a sűrű sorú vetőgép szerkezeti megoldása is, vagy a kukorica kombájn működése, mely egyszerűen két sor tengerit vág le, a csöveket letördeli, s a szárat szitára kész állapotba felaprítja. Láttunk olyan fűkaszalógépet, melynek mindkét oldalán négy-négy, összesen tehát nyolc vágószerszék volt. Erdemes megemlíteni a furcsa alakú csirkecsésző kombájn, az öleletes megoldású műtrágyaszóróval kombinált kultivátort, meg a burgonyakombájn, mely kiassa a földből, felszedi, megtisztítja, nagyság szerint osztályozza, kosarakba rakja a burgonyát, majd a telt kosarakat oldalt lehelyezi a földre. Hosszabb ideig vizsgáltuk az újított arató-cséplő gépet, Ennek érdekessége, hogy a megdőlő gabonát is le tudja aratni, mert rendfelfedezővel láttuk el. Reméljük, nálunk is rövidesen bevezetik ezt a hasznos újítást.

Igen érdekes volt a kertészetekben használatos palánta ültető gép. Ez az univerzál

traktorhoz hasonló masinára szerelt szerkezet négyzetesen ülteti a kerti növényeket, mégpedig úgy, hogy az előzőleg tözeg kockákba ültetett palántáknak kiassa a talajban a helyét, abba beleilleszti a kockát, majd a beásás után elengyenti a felesleges földet a palánta körül, végül a gép tetején elhelyezett viztartályból megöntözi a frissen ültetett apró növényeket. Ez az öleletes szerkezet, de általában minden gép azt bizonyította, hogy a Szovjetunióban az újítók ezreinek elgondolásait használják fel a gépek tökéletesítésénél, a különböző munkafolyamatok könnyebbé, ésszerűbbé tételében.

A gépek tanulmányozásával eltöltött két nap után a szövetségi köztársaságok kiállításait tekintettük meg. Az Ukrán Szovjet Szocialista Köztársaság pavilonjában kiváló termésmérendvényeket láthattunk. A Cseremovci körzet Lenin kolhoza bemutatta a cukorrépa termesztés eredményeit: 280 hektár területen hektáronként 368 mázsa cukorrépa takarítottak be.

Sokat mesélt még Dani elvtárs a kiállításon szerzett élményeiről, a 30 mázsa hektáronkénti búzatermésről, a grúz pavilon mellé ültetett teabokrokról, melyeket Grúziából telepítettek oda, az üvegházban látható citrom, narancs, és mandarinok rengeteg gyümölcséről, Machetev kolhozista családjának 64 000 rubelt és 145 mázsa gabonát kitevő évi keresetéről, a kiállításon működésben látható kombinált fakarmányt előállító gyárról és rengeteg másról. Mindezekkel az eredményekkel párhuzamosan pedig elsősorban arról a hatalmas fejlődésről beszélt, mely az egész szovjet mezőgazdaságot jellemzi. Arról, hogy a kiállítás szobornál-szebb részeredményeinek összességében minden szónál ékeesebben bizonyítja a kollektív gazdaság felsőbbrendűségét, az alkotó szovjet ember akadályt nem ismerő munkalendületét.

Több mint félmillió forint értékű munka terven felül

Nemrégiben nagyarányú munkafelajánlások vették kezdetüket a Járőrjuttatóban. Ezekhez a felajánlásokhoz az üzem dolgozóinak legnagyobb többsége csatlakozott. Minden osztálynak, minden üzemszerveletnek, brigádnak és egyéni dolgozónak megszületett a maga terve, hogy mit ad a hazának, mivel járul hozzá az ötödik vasutas nap és az alkotmányünnepe sikeréhez.

A szavakat tettek követték. Augusztus ötödikéig bezárólag 678 400 forint értékű munkát végeztek el az üzem dolgozóinak terven felül, felajánlásoként. A mozdonyosztály dolgozó elvégezték egy darab gőzmozdony nagyjavítást és egy gőzmozdony futójavítást 154 500 forint értékben.

A kocsiosztály dolgozó négy darab keskeny nyomtávú személykocsit építettek újjá, elvégezték kilenc darab személykocsi fővizsgás javítását, valamint 70 darab teherkocsi futójavítását. A kocsiosztály eddig elvégzett összfelajánlásának értéke 523 900 forint.

Összegezve a mozdony- és kocsiosztály eredményeit, az egész üzem felajánlásának eddig 86 százaléka van teljesítve. Az összfelajánlás értéke 782 800 forint, melyet a Járőrjuttató dolgozó a jövő hét folyamán teljesítenek, s várható, hogy a vasutas műszak és az azt követő alkotmányünnepi hét munkalendülete nagyobb arányú túlteljesítést eredményez.

Az eddigi versenyeredmények nagyban hozzájárultak ahhoz, hogy az üzem átlagteljesítménye 128 százaléka alakult. Az osztályok közötti versenyben a kocsiosztály tört az élre 129,7 százalékos átlaggal. Második helyen az esztergasi kovácsműhely szerepel 127,3 százalékkal, a mozdonyosztály 126,5 százalékos átlagteljesítménnyel a harmadik helyen szerepel.

A Néplap REJTVÉNYPÁLYÁZATA

n jog Néplap	P levegő
9. Mi ez?	11.
R	H1
10.	12.

A megfejtett rejtvény beküldési határideje: augusztus 20.

18. szelvény

A kiskertben

csodálatosan szinesedett a július. A körték már csücsösödtek, lágy vonalakban, mint mikor veső alatt alakot bont a márvány. A cseresznye is fűsösen duzzadozott, itt-ott már piros színt kent rá az érlelődő idő. Remegő fény ilt a violákon is, a fecskék meg úgy csipe-reztek, mintha nagy örömet akartak volna szédalóin. Laki József, a Dózsa TSZ brigádfőnöke azonban mindezt észre sem vette. Borotválkozott. Nem kis dolog a borotválkozás, s hogy jegyet ne hagyjon magán, jól oda kell figyelni.

— Az asszony ezalatt az udvaron a csirkéket zargatta, közben a nagylányával osztogató, amolyan zsembes és korholó anyai hangon, ami mögött mégis ott gögösködik a rártartásig, a büszkeség, hát hogyne, mikor mégiscsak leg-szebb lány a Julika a faluban, mert ezen a nyáron úgy megszépült, mint a viola. Tavaly még amolyan mindig vih-gyó sűldő lány volt, s most egy pár hónapja olyan szárbaszkóknak nagylány lett, hogy legény legyen az, aki rá meri vetni a szemét. S hát még a kezemunkája. Nincs a brigádban olyan lány, aki maga mögött ne hagyta. Már eddig is több munkagyősege van, mint némely férfinak.

Szép, szép lány ez a Julika, mosolygott befelé, de kívülről egyre haragosabb és felhősebb lett. A két kis jérce, a kendermagos és a fehér bóbítás újabb és újabb szökkenéssel mindig kikerülte a kezét, s bárhogy pergett a kukoricaszemeket, sohasem sikerült lepreccsalni a csirkéket. Aztán a szakajtót dühösen közéjük vágta és üldözőbe fogta őket. Lábai szikáran és gyorsan vitték, s a két sűldő baromfi egyre kőkadtabban keringett az udvaron. Már beszorította őket a kerítés sarkába, mikor kiáltás riasztott bele a munkájába.

— Julis te, Julis — hangzott Laki hangja —, hozz már egy lavor vizet, hadd öblítssem le magam.

Az asszonyra egy másod-percre rádermedt a meghök-ketés és ez épp elég volt,

hogy a kendermagos jérce kiröppenjen a keze alól. Egy pillanatra utána bámult, kezében még ott vonaglott a maroklás dűhe, hogy aztán kicsattanjon belőle az indulat.

— Jaj te ember, hogy az ég rogyjon rád, most megint futkározhatok ezután a bűdös csirke után. Ott a vályú és mosd meg benne a képed, hát nem vagy te nagyságos, hogy én hordjam utánad a lavort. — S itt fűjt is hozzá mérge-sen, epésen, de aztán higgad-tabb hangon Juliska után kiáltott.

— Gyere már kislányom, Julika, fogd meg ezt a két kis dögöt, én már kilihegtem a lelkem utánuk. — És lerogyott a tőkére, fodros és bő köténye úgy szétterült, mint egy galagonyabokor.

Julika kilépett az udvarra. Pettyes ruhájában olyan volt, mint egy babos pillangó. Elmosolyodott, ahogy anyja kapkodott a favágón a leved-gő után. Mindjárt az apró-jóság közbe libent és pityegni kezdett nekik. Gyerekkis bogaraim, gyertek, ne fél-jetek. Ne féljtek kis buták — na, s a hangja úgy pergett, mint a májusi eső a virágleveleken. A csirkék pedig oda hunyászkodtak elibe, és Julika megfogta a két kis pihéző jércét. Kemény és kérges kis markában érezte a tolluk pu-haságát, meg kis szívük ijedt muzsikáját.

— Mint a lányszívek, épp olyan riadtak szegénykéim — gondolta magában. Kis pihés cseppek, nektek is vége-ték. S a szánalom melegsége szétszúrta a szívében.

— Na édesanyám, itt van — nyújtotta oda —, de én nagyon sajnálom őket.

Eh, te kis bolond, kacarászott az anyja magában, hát azért vannak ezek, hogy fa-zékba kerüljenek. Még hogy sajnálja őket... de itt egy erélyes kiskapucsattanás be-le riasztott a gondolataiba.

Galambos Sándor, az elnök lihegett be a kapun, de még ugyancsak sietett, mert a ve-rejték aprópenze mind ott csillogott a homlokán. Laki-nának épp csak annyi ideje volt, hogy rákapta a fejét, de elnök már el is tűnt a kis-

Zápor

kert ajtóban. Ebbe meg már mi ütött — szaladt az arcára a kérdés — még jó hogy fel nem öklelt nagy sietségében.

Galambos pedig alighogy a kerítés ért, azonnal rákezdte.

— Baj van, nagy baj Józsi komám. A meteorológia, a meteorológia, vagy mi az isten csudája — küszködött a szávalkal.

— Mi a nehézség — kaptá fel a fejét Laki József, míg a törülközővel végigszaladt a hátn — mi volna az a nagy baj, nyögő már ki.

Galambos pedig fűjt egyet, kezével lecsapta a homlokáról a verejtéket, s most már csendesebben és nyugodtabban kezdte.

— Az a baj komám, hogy a széna kint fekszik a renden, a rádió meg esőt mond. Hirtelen záport és zivatart.

— **Eső?** — szaladt ki a kérdés Lakiból. — Hiszen olyan az ég, mint a patyolat. Most még olyan, csapott viszta Galambos, de majd dél-felé nézd meg. Eső lesz itt komám, mégpedig olyan — s hogy milyen, azt már csak egy kezzelintéssel jelezte. Az asszony is mondta, egész éjjel hasagott a lábába. A reumásba.

Erre már aztán Laki is nyugtalankodni kezdett. Ha már a komaasszony lábába is hasagat, akkor az eső lesz. Tanácstalanul nézte Galambost, hogy most aztán mihez lehet-ne itt kezdeni.

Az elnök meg már azt is kifundálta az úton, kicsit még halgatott, hogy úgy tegyük, mintha nagyon törné a fejét, aztán felderült az arca, mint akibe hirtelen szökik a vilá-gosság. Tudod mit Laki komám, te megmozgatód a brigádodat, Julikával a lányokat megröszéled, én meg a legényeket riadóztatom, hogy egy fél óra múlva mindenki le-gyen villával az irda előtt, mert oda a széna. S ezzel neki is ugrott a falunk, fűrgen és verejtékesen, Laki meg csak bámult utána. Aztán a

kerítéshez csapta a törülközőt, s benne is fellobbant az izgalom mécsese.

★

Julika pár perc múlva már a kiskapukat csatogtatta. Fűrgen csapongott, s ahova betért, onnan sohasem jött ki egyedül. Ahány ház, anynyi lány, s mire az irda elé érték, csupa piros fejkendő lány zsongott Julika körül.

Az irdóban már zümmögött és forrósodott a beszéd. Az öregebbek komolykodva vizsgálták az eget, hogy lesz-e eső, vagy nem. De aztán le-gyintettek, hogy a rádió az rádió, akik itt csapongtak az irda körül, tízen is állították, hogy a rádió szerint délután nagy esőzés várható. A szé-náért pedig kár volna.

Nemsokára megérkezett az elnök is. Izzadtan, idegesen, arcán piros volt az indulat és a düh melege. Mögötte lassan bandukoltak a legények, kono-kon, lesütött szemmel, szinte ott lebegett felettük a ma-kacsokodás felhője.

Galambos ki is robbant, mi-helyt az irda elé ért.

— Az isten se tud ezekkel a makacs taknyosokkal. Egy-szerűen megkötötték magukat, mint a csökönyös ló, és be-szélhettek én nekik szénáról, meg a szövetkezetről. Nem és nem.

— Nem is Sándor bátyám, — szisszent egy legény — hát kitalálta ki azt a marhaságot, hogy eső lesz. Olyan az ég, mint a gyöngyház és még hogy eső várható. Vasárnap csak nem dolgozunk, ráérünk azt holnap is megcsinálni.

— Elhallgass te — riadt rá az apja a beszélő legénykére. — Hát ha mi, öregek vállal-juk, épp ti húzátok ki magatokat?

A legények pedig nem is szóltak többé. Csak halgat-tak, hallgattak, de ott köve-sedett bennük az elhatározás, hogy nem és nem. A Nap hét-ágról süt, felleg nincs, a szé-na tehát várhat holnapig,

Már a lányok is riadozni kezdtek ezen a nagy konok-ságon, de akkor Julika az el-nök elé lépett nagyon csendesen és nagyon halkán.

— Nem baj Sándor bátyám. Mi megvünk. Mennek édes- apámék is, s meggyőzzük mi nélkülik is. Ezek meg hadd maradjanak itt, ezek a gyávák. S erre szekérre ugráltak, a lovak közé csaptak és a lovak nekilendültek és kipo-roztak a faluból. A legények pedig álltak a szekérszékbe porban és az akácok zizegésében, a szél szívesebben va-lahogy még mindig ott csengett: gyávák.

★

A réten tömött és egye-nesen feküdtek a szénarendek. Friss és bódító illat lebegett, s ez a könnyű illat csupa mo-solyt és pirosságot festett a lányok arcára. Frissen és fényesen villogtak a villák, a kis kérges tenyereken. A tá-gas, hatalmas réten mihamar hurrkába csavarodtak a ren-dek. A szénaszálak pattogtak, ropogtak. Az elnök pedig hun-cutul és kedveskedve biztatta őket.

A rendek fogytak, a zöld szín egyre nagyobb lett a ré-ten. Mind melegebb és mele-gőbb lett, a verejtékcseppek apró gyöngye csak úgy patak-zott a homlokokon. Julika mindenütt elől járt, kacagva göngyöltette és toltá maga előtt a szénát. A sok piros kö-téres lány meg úgy mozgott utána, mint az apró katicabogár.

Egyszer csak megállt a kezükben a villa. A rét túlsó végén fekete legénysereg ka-pott a rendekbe, villájukon szikrázott és ragyogott a nap-hagy eső várható. Vasárnap csak nem dolgozunk, ráérünk azt holnap is megcsinálni.

— Elhallgass te — riadt rá az apja a beszélő legénykére. — Hát ha mi, öregek vállal-juk, épp ti húzátok ki magatokat?

A legények pedig nem is szóltak többé. Csak halgat-tak, hallgattak, de ott köve-sedett bennük az elhatározás, hogy nem és nem. A Nap hét-ágról süt, felleg nincs, a szé-na tehát várhat holnapig,

egy óra múlva nyakunkon a zivatart.

S egy óra múlva a Sárífu felől szürkülni kezdett az ég. A lányok gereblyékre kaptak, a legények rudasoltak, a fér-flak pedig szaporították a bog-lyázást. A szénának megnehe-zült az illata, s az egész rét furcsa és hatalmas csendbe ájult. Csak a rétszőcskék pat-togtak, peregetek zsongótan. A munka halkán és csendesen folyt, de hatalmas erővel. A boglyák egymás után magasodtak és csücsösödtek, mint a körték.

Aztán hirtelen gomolyogni kezdtek a fellegek. A szelek meggokasodtak, a friss széna-boglyák itt-ott úgy felborzo-ldáltak, mint a mérges kótló. De a keményre csavart kötele-feszesen tartották, szorít-tották, pánccelos ölelésben. Még csak tíz perc, uram isten, fohászodott az elnök. S ned-ves nyakán és haján csak úgy peregetek a szénatörmelékek.

Mire az utolsó boglyát is lekötötték, feljött a zivatart. Kékes fényel csapkodtak a villámok, s egy-egy lobbán után olyat csattant, mintha az ég hasadt volna meg. Majd a szél egyszerre elállt, s el-kezdett zuhogni a zápor. A nedves ingeken, pettyes ru-hákon csak úgy porzottak a nagy cseppek, s a lányok ijedt és kacagó sikolyával rebentek a boglyák tövébe.

Julika is befurakodott egy alá, régi osztálytársával, Kál-laj Zsuzsival. A két lány ilt, ilt riadtan és szinte hallot-ták egymás szíverését. A széna bódító volt és meleg, barna karjukon apró törme-lékek aranylottak. A záporon a rét elkezdett lélegzeni, szagosodni, s a két lányban muzsikálni kezdett a fiatal-ság. Egymásra néztek, kacaj busy-gyant ki belőlük és felcsen-dült a hangjuk: Jaj, de szépen esik az eső, jaj de szépen ázik a mező...

Mire kibújtak a boglya alól, a felleg már felszakadt és keleten kéklenni kezdett az ég. A lekasztott torzok élni kezdtek, s az apró sarjakon és hajtásokon úgy ragyogtak az esőcseppek, mintha csupa gyönggyel szórta volna teie az egész rétet.

BODA ISTVÁN

